

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125-річчя

Рік 126, ЧИСЛО 46, П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛИСТОПАДА 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 46, FRIDAY, NOVEMBER 15, 2019

\$2.00

Аналітичний огляд: Становище української мови в 2019 році

Напередодні Дня української мови та писемності учасники руху „Простір свободи“ оприлюднили 8 листопада дані аналітичного огляду про становище української мови та динаміку мовних процесів у різних галузях суспільного життя. Були обговорені питання: чи виконується закон про державну мову і як його оцінює суспільство, скільки людей розмовляють українською та іншими мовами, як законодавчі зміни вплинули на мову освіти, якою є насправді частка української мови на телебаченні і як вона змінилася за останній рік, яка частка газет та книг видається українською мовою, що відбувається з мовою в сфері послуг та на транспорті, наскільки присутня українська мова в українському сегменті Інтернету.

Відповіді на ці питання були отримані на основі даних соціології, статистики, моніторингових та аналітичних досліджень, оприлюднені рухом „Простір свободи“ на пресконференції в „Укрінформі“.

Виявлено, що українська мова домінує в освіті, кінопрокаті, книговидавництві та на радіо, проте на телебаченні й у сфері послуг здає позиції. Частка української мови у „прайм-таймі“ провідних телеканалів за рік зменшилася з 64 відс. до 40 відс., а російської мови зросла з 7 до 27 відс. Решту часу займають двомовні російсько-українські програми. Такий регрес можливий через компромісні формулювання в законі „Про телебачення і радіомовлення“, які створюють лазівки для русифікації телефіру, – йдеться у дослідженні.

Згідно з матеріалами огляду, 56 відс. усіх пісень, які лунають в етері загальнонаціональних радіостанцій, є україномовними. Більш того, радіопрोगрами 90 відс. часу ведуться українською мовою. Обидва показники зросли за рік і значно перевищують встановлені законом квоти (35 відс. для пісень і 60 відс. для мови ведення). „Українська мова стала природною для радіоетеру в усіх регіонах

(Закінчення на стор. 10)

Відбулися річні наради Головного Уряду УНСоюзу

Учасники річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу. (Фото: Надія Фолк)

Рома Гадзевич

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. – Головний Уряд Українського Народного Союзу скликав свої річні наради в п'ятницю і суботу, 1-2 листопада, в Головній Канцелярії УНСоюзу.

Цьогорічні наради відбулися в Парсипані, тому що Ювілейний Концерт у 125-річчя УНСоюзу був

запланований на суботу ввечері, 2 листопада, в залі „Долен Перформенс Гол“ при Коледжі св. Єлисавети в недалекому Моріставні. Річні наради проходили в новій конференційній залі Головної Канцелярії.

Усучаснені звідомлення про всі аспекти діяльності УНСоюзу представили три ключові ексеку-

тивні урядовці УНСоюзу: Президент/Головний Виконавчий Директор Стефан Качарай, Головний Оперативний Директор/Головний Секретар Юрій Симчик і Головний Фінансовий Директор/Скарбник Рома Лісович.

(Закінчення на стор. 10)

Міжнародний суд ООН розгляне позов України

ГАГА, Нідерланди. – Міжнародний суд ООН 8 листопада оприлюднив повне рішення щодо визнання юрисдикції суду у справі щодо порушення Росією двох конвенцій – про боротьбу з фінансуванням тероризму та про заборону всіх форм расової дискримінації. Суд ООН розглядатиме позов України проти Росії через порушення двох конвенцій.

У червні цього року відбулися усні слухання щодо того, чи має суд юрисдикцію на розгляд цієї справи. За ініціативи Росії суд проаналізував, чи дотрималась Україна необхідних процедур при поданні позову і чи має він право його розглядати. Рішення суду було прийняте 13 голосами проти трьох стосовно конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму і 15 проти одного стосовно конвенції з подолання дискримінації.

Тепер судді розглядатимуть справу по суті. За результатами

Команда українських юристів та дипломатів на чолі з заступницею Міністра закордонних справ Оленою Зеркаль на Міжнародному суді ООН. (Фото: BBC)

розгляду, суд може призначити відшкодування, або репарації.

Команду українських юристів та дипломатів на чолі з заступницею Міністра закордонних справ (МЗС) Оленою Зеркаль, яка представляла позицію України у суді, привітали з

перемогою.

„Це революційна перемога. З неймовірною перевагою по голосах. Суду над Росією бути“, – написав заступник Міністра розвитку

(Закінчення на стор. 19)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Александрійська Патріархія визнала ПЦУ

КИЇВ. – 8 листопада Митрополит Православної Церкви України (ПЦУ) Епіфаній подякував Александрійському Патріарху за визнання автокефалії ПЦУ. Митрополит Епіфаній нагадав, що Патріарх Александрійський і всієї Африки Феодор II 8 листопада вперше згадав його ім'я як предстоятеля ПЦУ в диптиху православних Церков під час богослужіння в храмі Архангелів у столиці Єгипту Каїрі. Александрійський Патріархат є одним із чотирьох найдавніших історичних православних патріархатів і одним із найавторитетніших у православному світі, він посідає друге місце після Вселенського Патріархату в традиційному переліку помісних православних Церков. Таким чином, Александрійський Патріархат став уже третьою з 15 помісних православних Церков, які на цей час визнали ПЦУ. (Радіо Свобода)

■ „Слуга народу“ має нового голову

КИЇВ. – Партія „Слуга народу“ 9 листопада обрала нового керівника. Ним став один з провідників фракції у Верховній Раді Олександр Корнієнко. Попередній керівник партії Дмитро Разумков став головою Верховної Ради, а тому не може займатися розвитком політики. З'їзд відбувся у залі конгресово-виставкового центру „Парковий“. О. Корнієнко заявив, що важливим завданням для партії є підготовка до місцевих виборів, розвиток осередків на місцях. Особливо з урахуванням того, що у владі розглядають варіант провести вибори наприкінці літа 2020 року, тобто трохи раніше чергових. (BBC)

■ Розвели війська на останній ділянці

ПЕТРІВСЬКЕ, Донецька область. – 8 листопада бойовики зірвали розведення сил та засобів в районі населених пунктів Богданівка і Петрівське Донецької області. 9 листопада українські військові усе ж почали процес розведення сил та засобів на останній ділянці – поблизу Петрівського. Проросійський вояк запустив сигнальну ракету, що означала готовність до розведення. Після цього, за командою, 20 бійців, три бойові машини піхоти та дві вантажівки залишили старі позиції. Процес розведення тривав три доби, після чого сторони приступили до розмінування території. 11 листопада завершилася практична фаза розведення сил та засобів на лінії розмежування біля населеного пункту Богданівка та Петрівське. (Радіо Свобода, „Українська правда“)

■ Росія переслідує Ігоря Мазура

КИЇВ. – 9 листопада Міністер внутрішніх справ Арсен Аваков, коментуючи затримання польськими органами на прикордонному пункті Ягодин-Дорогуськ громадянина України Ігоря Мазура, заявив, що Росія вкотре використала інструменти Інтерполу для політичних переслідувань громадян України. Це було необґрунтоване переслідування, а також втручання у справи військового, політичного, релігійного і расового характеру. Росія звинувачує І. Мазура у тому, що він начебто у 1994-2000 роках брав участь у складі збройного формування у бойових сутичках із федеральними силами Росії на території Чечні. Суд щодо І. Мазура мав відбутися 10 листопада в Любліні, але українського активіста відпустили на поруки генерального консула України в Любліні. На час очікування та розгляду екстрадиційного запиту він проживатиме в консульстві. За звинуваченнями в участі у Першій чеченській проти федеральних військ свого часу були затримані і засуджені у Росії Микола Карпюк та Станіслав Клик. (Радіо Свобода)

■ Провели виставку архівних документів

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – На книжковому форумі „Сторінками української книги“, яка відкрилась у фортечній галерії „Бастіон“, 9 листопада представили виставку архівних документів „На шляху до Соборності України“. Давні періодичні видання та 12 архівних справ вперше представлено для загального огляду. Серед них є справи, зібрані польською таємною поліцією. Нині в обласному архіві Івано-Франківщини зберігають до 60 архівних справ і 13 періодичних видань, які виходили з 1918 до літа 1919 року. („Укрінформ“)

ПІДТЕКСТ КЛІМАТИЧНИХ ДИСКУСІЙ

Лицемірний активізм

Ріхард Герцінгер

Міжнародні дослідники та інституції, як от Міжурядова група експертів з питань змін клімату (МГЕЗК) при ООН, б'ють на сполох: у разі нагрівання Землі на 2 відс. порівняно з доіндустріальною епохою (близько 1850 року), вчені прогнозують нищівні наслідки для планети. Це загрожуватиме існуванню 500 млн. людей у всьому світі. За найновішим звітом МГЕЗК, уже зараз рівень становить 1.4 відс. й нагрівання відбувається швидше, ніж досі побоювалися. Такий темп дає змогу зробити єдиний висновок – зміни клімату спричиняють люди.

Довіряючи висновкам науковців, є всі підстави для серйозного хвилювання й значного посилення протизаходів, зокрема зменшення викидів CO₂. Відповідно потужними є й реакції: у Німеччині питання зміни клімату перевершує й перекидає в публічних дискусіях усі інші теми. Ініційований 16-річною шведською активісткою Гретою Тунберг рух „Fridays for Future“, що закликає учнів щоп'ятниці пропускати шкільні навчання й натомість виходити на акції з захисту клімату, в нас у країні має надзвичайний резонанс. Провідні політики майже усіх партій глибоко вражені протестами й змагаються в обіцянках віднині з іще більшою пристрасстю присвячувати себе боротьбі з кліматичною катастрофою.

Але наскільки легітимним і самозрозумілим є те, що в таких важливих питаннях громадянське суспільство чинить тиск на політично відповідальних? Адаже такі рухи, як „Fridays for Future“, виступають з моральною претензією на абсолют, яка не дозволяє жодних заперечень, а цим докладається до руйнування демократичного дискурсу. Г. Тунберг і її прибічники накидають думку, що кожен політик і громадянин, який досі зволікає робити необхідне для відвернення кліматичної катастрофи, стає відповідальним за нещастя майбутніх поколінь, якщо не кінця світу. При цьому себе активісти вважають рупором безсумнівної моральної інстанції, яка визначає, що є цим необхідним. Коли перед світовими політиками, які схвилювано слухають, Г. Тунберг заявляє, що більше не хоче чути від них визнання, а лише бачити дії, цим вона дає зрозуміти, що будь-які розбіжності стосовно її тез вважаються зайвими й неприпустимими.

Легітимацію таких аподиктичних висловлювань Г. Тунберг і її прибічники виводять зі своєї молодості. А тому поглядам молоді в кліматичних дебатах автоматично надається більше

ваги, аніж людям старшого покоління. Врешті, це ж молоді, мовляв, доведеться жити в майбутньому, можливо, спустошеному світі, тоді як сьогоднішні дорослі за рахунок наступних поколінь нищать основи існування планети. Заперечення старших сучасників, навіть якщо вони стосуються лише правильного шляху до ефективнішого захисту клімату, можуть сходу дискредитуватися як спроба відтермінувати необхідні негайні дії, тож їх переривають криками. Якщо ж світогляд імунізується від критики та дискусій, він у своїй суті антидемократичний, хай навіть начебто хоче лише найкращого.

Однак, кліматична мобілізація в стилі Г. Тунберг має ще один сумнівний вимір. Адаже накидаючи погляд, що тут ідеться про все, себто дослівно – про існування людства, – усі інші гострі світові проблеми вона понижує до другорядних. Коли повстання проти загрози кінцевої катастрофи людства вбирає всю моральну енергію, то для морального обурення через реально існуючі в усьому світі утиски більше не залишається ресурсу, а для людей, яким уже сьогодні доводиться боротися за виживання, – жодної емпатії. Ексклюзивна мобілізація на захист клімату відволікає моральні сили спротиву на абстрактний, загальний катастрофічний сценарій майбутнього, за яким можуть зникнути „часткові“, тобто конкретні катастрофи сучасності.

Рух Грети, звертаючись до всього людства чи „політиків“ загалом, не мусить мати справу з конкретними силами, які відповідальні за конкретні біди. Оскільки свої заклики вони адресують всім і вся, врешті, ніхто конкретно не почувується так, наче зверталися до нього.

Тим часом демократичний рух у Гонг-Конгу веде розпачливу боротьбу проти загрози приєднання до тоталітарного китайського режиму. А в сирійському Ідлибі диктатор Башар аль Асад і його захисники – Росія та Іран – прицільно бомбують і виганяють населення останнього бастиону опозиції. Та стосовно цих подій серед західної громадськості панує гнітюча мовчанка. Перед китайським, російським, сирійським чи іранським посольством у Берліні та інших європейських столицях значну кількість протестувальників шукає марно.

Щодо цих конфліктів і жахів колективна моральна совість західних суспільств, здається, значно притупилася. Тим більше, що зараз її хвилює проголошена кліматична катастрофа

(Закінчення на стор. 3)

ТОЧКА ЗОРУ

Українцям потрібна не ненависть, а правда

Віталій Портников

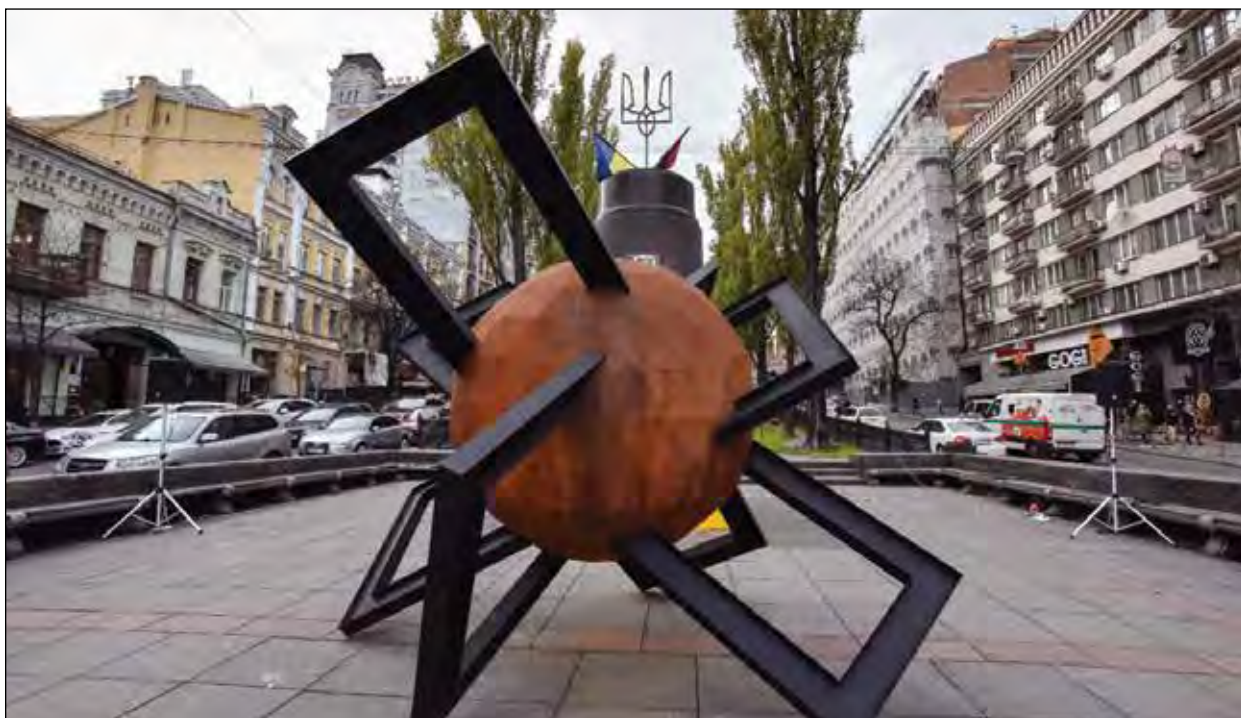
Президент Володимир Зеленський закликав співгромадян до спокійної розсудливої розмови без зайвих емоцій і гасел. Це правильна пропозиція, тим більше коли вона висловлюється керівником країни, яка знаходиться в стані війни з сильним і жорстоким ворогом

Але приклад розсудливої розмови повинен подати сам В. Зеленський. Він повинен визнати, що його передвиборча кампанія будувалася не на серйозній і чесній розмові з співвітчизниками, а саме на емоціях і гаслах. Нехай В. Зеленський згадає самого себе – людину, яка підмінила змістовні дебати про майбутнє країни читанням коментарів з соціальних мереж. Нехай згадає, як стверджував, що він, забезпечений чоловік, який провів усе своє творче життя на олігархічних телеканалах, виступає від імени народу. Нехай ще раз подивиться на свій виступ, в якому він говорить, що припинити війну просто – потрібно просто перестати стріляти.

Чесна розмова можлива тільки в країні, президент якої говорить правду своїм співвітчизникам. І починати потрібно з самого себе – з чесного пояснення самому собі того простого факту, що ти не зможеш впоратися з усіма складними проблемами цієї країни ні за один термін, ні за два. Що у тебе одне завдання – зберегти безперечні досягнення попередників. Хоча б не зробити гірше.

Але якщо ти хочеш підмінити цю чесну розмову шельмуванням попередників, зневагою до патріотів, ставкою на багатогодинні виступи, в яких втрачається сенс і телевізійні ролики, в яких немає ні дискусії, ні правди – як ти можеш очікувати від співгромадян чесності і відсутності емоцій? Як можеш не помічати, що країна скочується до нового витка суспільного протистояння і ненависті? Як можеш не розуміти, що це протистояння несе смертельні загрози не тільки для твоєї влади, а й для самої України?

На бульварі Тараса Шевченка відкрилася тимчасова інсталяція „Протистояння”

Скульптура „Протистояння” Олексія Золотарьова. (Фото: УКМЦ)

Український кризовий медіа-центр

КИЇВ. – Напередодні відзначення чергової річниці початку Революції Гідності, Український кризовий медіа-центр 30 жовтня встановив скульптуру „Протистояння” на початку бульвару Тараса Шевченка у Києві. Це спроба оформити у візуальний образ відчуття внутрішньої напруги, конфлікту, нестримної сили, що не піддається контролю розуму.

Автор скульптури – Олексій Золотарьов, переможець конкурсу „Ціна свободи”, що проводився Українським кризовим медіа-центром (УКМЦ) для осмислення і вшанування Революції Гідності до п'ятої річниці подій Майдану та створення УКМЦ.

„Ми працюємо здебільшого у медійному просторі, але хотіли, щоб цього разу був не лише віртуальний, але й фізичний слід нашої роботи, тому звернулися до мистецької інтерпретації ціни свободи. Проект Олексія Золотарьова – концепція, яка найбільше сподобалася нашому журі. За останні п'ять років ми часто були на вістрі інформаційного гібридного протистояння, битви за серця і мізки людей в Україні і за її межами. Ми розуміємо абсолютну важливість того щоб люди критично думали і за жодних обставин не забували про величезну ціну, яку Україна щодня платить за свою свободу і гідність, щоб щодня ставили собі запитання: якою є моя відповідальність як професіонала, людини, громадянина? Як я докладаюся, щоб ця ціна свободи не ставала ще більшою? Що я можу зробити, щоб простір свободи і гідності вдома і всюди зростав?”, – розповіла Наталя Попович, співзасновниця Українського кризового медіа-центру.

Конкурс проходив у січні 2019 року. Митців запрошували до участі адресно. До складу журі входили Павло Гудимов – куратор українських і міжнародних мистецьких проектів, Катерина Філюк – художній критик, куратор Фонду „ІЗОЛЯЦІЯ”, Тетяна Філевська – менеджерка культури, креативна директорка Українського інституту, співзасновники УКМЦ Н. Попович та Геннадій Курочка, Олеся Драшкаба – креативний стратег УКМЦ, головна редакторка медіа-ресурсу з критичного мислення

Uchoose.info.

Роботи оцінювали за яскравістю ідеї, глибиною рефлексії над темою, професійністю ескізу, а також можливістю автора виготовити інсталяцію у зазначені терміни у межах бюджету. Кошти на реалізацію проекту „Ціна свободи” виділені в рамках інституційної діяльності УКМЦ.

„Робота Олексія надихнула нас тим, що кожен може знайти тут багато смислів. Тут можна побачити і певну сталу форму, яку розриває зсередини, і певне стримування, протистояння”, – розповіла О. Драшкаба.

„Протистояння – це те, що відбувається в кожному з нас, у місті, в країні, у світі в цілому, це виклики, які постають перед нами. Ця робота, у першу чергу, про мої власні емоції, пережиті п'ять років тому, але схожі емоції відчувало і моє оточення, і все суспільство. Кожен може розповісти про це по-своєму, але ми всі це пережили. Важливо пам'ятати, чому це відбулося. Об'єкт, який з'являється у публічному просторі, розпочинає комунікацію з людьми. Попри закладену ідею автора, він залишає простір для власних інтерпретацій”, – зазначив О. Золотарьов.

Початок бульвару Тараса Шевченка обрали для інсталяції як місце, яке раніше було постаментом для символу тоталітарного минулого, а після повалення пам'ятника Леніну стало майданчиком для рефлексій сучасних художників.

„Це вже шоста мистецька інтервенція у цьому місці. Воно має належати людям завжди, і сподіваюся, що такі інтервенції продовжаться не лише тут, а й в інших суспільно значущих місцях Києва”, – зазначила Діана Попова, директор департаменту культури Київської міської державної адміністрації.

„Настільки потужний символ свободи тут – дуже на своєму місці, а ми шукатимемо і інші, не менш наповнені сенсом локації, в Україні і за її межами для експозиції у майбутньому”, – зазначила Н. Попович.

На бульварі Шевченка скульптура залишатиметься протягом кількох місяців. Після цього її постійно перевозитимуть в інші місця. Наступна ймовірна локація – Європейська площа перед „Українським домом”.

ної бездіяльності та байдужості стосовно різких атак по всьому світі на права та гідність людей.

„Український тиждень”

Ріхард Герцінгер – кореспондент Відділу „Політика та суспільство” німецьких видань „Die Welt” та „Welt am Sonntag”, Берлін.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Українські фільми показали у США

САНТА-МОНІКА, Каліфорнія. – На Американському кіноринку (AFM) триває робота Українського експонату, організованого Film.UA Distribution з підтримкою Українського культурного фонду. Представникам міжнародної кіноіндустрії показали 8-9 листопада підтримані Держкіно стрічки „Захар Беркут”, „Фокстер і Макс” та „Мавка. Лісова пісня”. Був представлений каталог сучасних українських стрічок. За результатами конкурсного відбору до нього увійшли картини „УКЕ”, „Крим, як це було”, „Крихка свобода”, „Speechless”, „Сказ” та створені з підтримкою Держкіно „Какофонія Донбасу”, „Заборонений”, „Рубіж. Операція Грубешів”, „Шляхетні волоцюги”. Також міжнародна кіноспільнота ознайомилася з фільмами „Черкаси”, „Віддана”, „Микита Кожум'яка”, „Пригоди св. Миколая” та „Викрадена принцеса”. Американський кіноринок проводився 6-13 листопада. АФМ 2019 року проходить з 6 по 13 листопада, щоб отримувати нові контакти, продавати, фінансувати та купувати фільми. Кіноринок відвідують учасники з понад 70 країн. („Укрінформ”)

■ Зеленський пропонує референдум

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський у відеозверненні до нації 11 листопада запропонував винести питання продажу землі іноземцям на всеукраїнський референдум. „Іноземці та компанії, які мають серед засновників іноземців, отримають право купувати українські земельні ділянки тільки у випадку, якщо на це буде дана згода народу України”, – наголосив В. Зеленський. Звернення В. Зеленського було оприлюднене на тлі перекриття доріг в кількох регіонах України противниками продажу землі. У своєму зверненні В. Зеленський назвав закріплене у Конституції право власності на землю „одним з найбільших обманів, який посягли у свідомості громадян”. На його думку, українці не є повноцінними власниками землі, поки не можуть її продавати чи купувати. (BBC)

■ Міноборони завдали збитків

КИЇВ. – Головна прокуратура України 11 листопада заявила: працівники Міністерства оборони у 2017 році під час закупівлі засобів зв'язку чужоземного виробництва для потреб оборони в контракті не передбачили обов'язкової умови щодо одержання Україною відповідних компенсацій і завдали збитків на 173 млн. грн. У прокуратурі припускають, що посадовці Міноборони могли діяти з метою одержання неправомірної вигоди одним зі спецекаспортів. Досудове розслідування доручили Національному антикорупційному бюро України. У Міністерстві оборони наразі не коментували інформацію. (Радіо Свобода)

■ Найбільше грошей надійшло з США

КИЇВ. – У 2019 році українці отримали найбільше грошових переказів зі США – понад 17 відс. (141 млн. дол.) від загального обсягу переказів. Про це заявила 11 листопада заступниця керівника напрямку „Міжнародні перекази” Приватбанку Марія Страшко. Частка Приватбанку в загальному обсязі виплат грошових переказів у країні становить 49.8 відс. Якщо порівнювати з 2018 роком, частка США серед країн-донорів зросла на 3 відс. Другим залишається Ізраїль (14 відс., 114 млн. дол.), на третьому місці Італія (9 відс., 78 млн. дол.). Далі йдуть Росія і Польща. Українці найчастіше відправляють гроші в Росію, Грузію та Азербайджан. („Економічна правда”)

■ Церковники штурмували суд

КИЇВ. – 11 листопада у Шостому апеляційному адміністративному суді Києва сталися сутички між представниками ліквідованої Української Православної Церкви Київського Патріархату (УПЦ КП) і працівниками суду. Група осіб розбила скляні двері в будівлі суду та намагалася потрапити на засідання. Для припинення конфлікту працівники поліції застосували слезозгінний газ. На засіданні розглядали позов УПЦ КП до Міністерства культури про заборону ліквідаційній комісії вчиняти дії щодо майна цієї Церкви. Суд розглядав апеляційну скаргу Мінкультури на ухвалу Окружного адмінсуду Києва від 4 вересня, якою суд визнав протиправним наказ Мінкультури про скасування статутів УПЦ КП і заборонив органам державної та місцевої влади чіпати Церкву та її майно. У суді апеляцію задовольнили. („Українська правда”)

Лицемірний активізм

(Закінчення зі стор. 2)

фа. Однак, перетворення боротьби з нею на винятковий пріоритет, на контрасті з яким усі інші проблеми здаються лише другорядними явищами, приводить до химерного ефекту. Це означає ніщо інше, як вище виправдання влас-

АМЕРИКА І СВІТ

■ Президент Болівії зрештучував

ЛЯ-ПАЗ. – Тисячів мешканців Ля-Пазу вийшли на вулиці цієї адміністративної столиці країни 10 листопада, щоб відсвяткувати несподівану резиґнацію Президента Ево Моралеса після кількох тижнів протестів внаслідок спірних виборів. Хоч він офіційно переміг на минуломісячних виборах, Організація Американських Держав назвала їх „виразно маніпульованими“ і сказала, що висліди мусять бути анульовані. Е. Моралес очолював Болівію впродовж 14 років, довше від всіх інших голів латиноамериканських держав. Його доля була вирішена після того, як збройні сили і поліція закликали його до резиґнації. Поліція на вулицях 8 листопада перейшла на сторону демонстрантів. Е. Моралес втік до Мексико, де 12 листопада засудив провідника опозиції сенатора Дженін Анез, котра того дня проголосила себе тимчасовим президентом, після того як вона стала головою Сенату. („AFP”, „CNN”)

■ ООН засудили ембарго США

НЮ-ЙОРК. – Генеральна Асамблея ООН 7 листопада проголосувала (187-3), щоб вже 28-ий рік засудити ембарго США проти Куби, відкидаючи турботу США про порушення людських прав на цьому острові. Тільки три країни голосували проти резолюції: США, Ізраїль та Бразилія. Україна і Колумбія стрималися від голосування. Резолюції Генеральної Асамблеї не є легально зобов'язуючі і нездійснені. США наклали це ембарго в 1960 році після комуністичної революції Фіделя Кастро, яка націоналізувала приватну власність громадян США та корпорацій. („Associated Press”)

■ Справу Трампа слухають публічно

ВАШІНґТОН. – У Конгресі почалися перші громадські слухання в рамках розслідування, яке може призвести до імпічменту Дональда Трампа. Дотепер представники трьох ключових комітетів Палати Представників слухали свідків за закритими дверима. Справа про імпічмент стосується можливого тиску Д. Трампа на Україну, щоб публічно оголосити розслідування, яке б нашкодило його політичному суперникові Джо Байдену. Голова Комітету розвідки Адам Шиф, який здійснює нагляд за розслідуванням, заявив журналістам 7 листопада, що проти президента починається справа про імпічмент. Слухання передаються в прямому етері; і демократи, і республіканці матимуть змогу допитувати свідків. Імпічмент – це перша частина двоступеневого політичного процесу, за допомогою якого Конгрес може усунути президента з посади. Якщо після слухань Палата Представників проголосує за імпічмент, то Сенат розпочне розгляд цієї справи. Для усунення президента в Сенаті необхідно дві третини голосів. В історії США процедуру імпічменту застосували до двох президентів – Біла Клінтона та Ендрю Джансона, але жодного з них не визнали винним. Президент Річард Ніксон зрештучував перед тим, як могла розпочатися справа його імпічменту. (Bi-Bi-Ci)

■ Путін був сумлінним шпигуном

САНКТ-ПЕТЕРБУРґ. – Президент Росії Володимир Путін був „ретельним, здисциплінованим і сумлінним“ шпигуном КҐБ, згідно з розсекреченими документами, які появились 30 жовтня на виставці Центрального Державного Архіву (ЦДА) для історично-політичних документів в Санкт-Петербурзі, родинному місті президента. В. Путін вступив до КҐБ в 1975 році. Він служив в Дрездені (Східня Німеччина) в 1985-1990 роках, досягнувши звання підполковника. Відтак він очолював Федеральну Службу Безпеки (спадкоємця КҐБ) в 1998-1999 роках, поки Президент Борис Єльцин призначив його прем'єром і вибраним наступником. В. Путін став президентом в 2000 році. Колишній генерал КҐБ Алексей Кондауров сказав, що кагебівська оцінка В. Путіна не вказує на визначну діяльність чи досягнення. Все ж таки публічне зацікавлення документами на виставці, яка є частиною відзначення 90-річчя ЦДА, є „колосальне“, сказала заступник голови ЦДА Ольга Боброва. („Bloomberg News”)

ТОЧКА ЗОРУ

Вийти з нинішніх випробувань сильнішими

Ініціативна група „Першого грудня“ оприлюднила 7 листопада вміщене нижче звернення.

Нинішнє наше звернення – перше після завершення виборчого процесу 2019 року. Під час минулих президентських і парламентських виборів більшість із нас виступала проти зміни глави держави, мотивуючи свою позицію інтересами безпеки держави. Народ вирішив інакше, і ми приймаємо його вибір. Це не виключає, однак, того, що хтось із нас має певні застереження щодо позитивності характеру такого волевиявлення. Та сама логіка пріоритетності збереження самостійної держави та гарантування її безпеки спонукає нас у нинішній ситуації зформулювати такі основні тези:

1. Нинішнє українське керівництво сконцентрувало у своїх руках величезну владу, і ніхто не може бути певним, чим це обернеться для країни. В ідеальному випадку така концентрація влади могла б дати спасення для України цивілізаційний ривок, що його народ уже вочевидь зачехався. Проте, з іншого боку, ніхто не скасував справедливості відомої приказки: „Влада розбещує. Абсолютна влада розбещує абсолютно“. Ми остерегаємо українське керівництво від самовпевненості, що їх ця закономірність не стосується.

2. Наприкінці минулого року ми остерегали тодішню владу, що вона програє комунікацію з народом: „Часто риторика державних мужів видає прагнення не стільки роз'яснити зроблене, скільки закамфлювати приховане“. Нова керівна команда, схоже, пішла тим самим шляхом і звела комунікацію з народом до граничного мінімуму, приймаючи всі рішення кулуарно, а то й, можливо, потаємним кабінетом. Не міняють ситуацію й ті показові медіа-маратони, якими насправді прагнуть досягти ту саму вищеозначену мету.

3. Дуже тривожним є той факт, що президент країни сприйняв маніфестації під гаслом „Ні – капітуляції!“ як акції, проплачені його політичними опонентами, не відчувши в них реальної стурбованості громадян, що охопила всю Україну. Цей факт засвідчує, що Президент Володимир Зеленський, на жаль, слабо розуміє прагнення громадян застерегти його від фатальних помилок і до того ж схильний ображатися. Проте існує правило: що більше політик ображається, то легше ним маніпулювати.

4. Підтримуючи пошуки керівництва держави у справі встановлення миру, Група застерігає від „миру“ за будь-яку ціну. Умиротворення агресора – небезпечна і помилкова ілюзія. Облудними є розмови про „відлигу“ у відносинах між хижакком та його жертвою. Путінський режим зневажає слабкість. Тільки гідна сила опору, як військового, так і дипломатичного, що спирається на єдність народу, може зупинити агресора.

5. Заспокійлива риторика влади щодо безпеки країни не замінить відчуття реальної захищеності. Народ платить високу ціну за свою незалежність і має право знати, що їй загрожує. Це – давній принцип римського права: „quod omnes tangit debet ab omnibus approbari“ („те, що стосується всіх, має бути схвалено всіма“). Порушення цього правила керівна еліта або улягає сторонній силі, або взагалі виводить країну за межі європейського правового поля.

6. Суспільство роздирають сумніви та підозри в той час, коли воно має бути максимально консолідованим перед новими геополітичними викликами. Дотеперішня міжнародна система безпеки та євроатлантична солідарність дають видимі тріщини. Світ стоїть на порозі грізної ери зіткнення національних еґоїзмів. У цей час суспільству потрібне керівництво, яке його шануватиме й захищатиме, а керівництву – народ, який його розумітиме й стоятиме за нього горою. Таку обопільну довіру досягають лише правдою, хоч якою гіркою вона була

б, і чесністю та прозорістю рішень, про які має подбати передусім влада.

7. Бравуючи „простонародністю“ й „неелітарністю“, можна в добу популізму виграти вибори, але не можна виграти жорстокі міжнародні поединки. Нам прикро, що у стосунках із президентом США український президент потрапив у ситуацію, яка дуже нагадувала шаховий цугцванг [кожен хід поганий], – ніхто з нас не хотів би опинитися на його місці. Проте важливо зробити з цього два важливі висновки. По-перше, настав час владі визнати силу й важливість професіоналів. Мало того, слід усвідомити, що слабким державам професіонали потрібні у десятки разів більше. По-друге, навіть якщо вважати, що політика не є царинною моралі, владі варто пам'ятати, що відверте нехтування етичними принципами може по ній вдарити – часом навіть дуже боляче.

8. Ми не бачимо прогресу на шляху встановлення верховенства права. Що натомість видно неозброєним оком – це спроби підмінити його вибіркоким правосуддям, застосованим до політичних опонентів, а також флюгерність багатьох судів, які ретельно відтворюють напрям політичного або фінансового вітру. Царює політична доцільність, яка йде від популізму, а правом нехтують. Це ніби родове прокляття, яке висить над нашою країною, і схоже, що нинішнє керівництво – всупереч передвиборчим обіцянкам – його таки не прагне подолати.

9. Ми – за приватну власність на землю. Проте українські суди корумповані, а офіційне правосуддя надто часто обертається кривосуддям. Отож, не стриноживши корупцію і не забезпечивши реальний правовий механізм захисту інтересів селян, держава не має морального права легалізувати продаж землі. Вона зобов'язана роз'яснити громадянам логіку своїх дій, почерговість пляну й ті загрози, які з нього випливають. Земля – основа багатства України, і в умовах кліматичного катаклізму, до якого світ наближається, вона може стати чи не найголовнішим національним ресурсом майбутнього. Тому входження у власність на землю не може відбутись шляхом швидкого прощтовхування невивіреного закону політичною силою, яка має більшість у парламенті, але не має сертифікату непомильності.

10. Нас тривожить той факт, що нова влада щораз частіше демонструє неповагу до гуманітарних цінностей та захисту гідності людини. У своїй переважній більшості владна еліта відвернулася від гуманітарної сфери, принижуючи тим самим її ролі і не усвідомлюючи, що в ній – джерело нашої духовної сили. Проте ще більше приголомшує те, що національну сліпоту та етичну нечутливість виявляють окремі групи шов-бізнесу, мистецькі колективи і глядацький корпус України, які не розрізняють пародію і обезчещення, законний гонорар і елементарну продажність.

11. Все це змушує нас вкотре повторити твердження, зформульоване нашою Групою вперше у її Деклярації 2011 року: „Майбутнє України вимагає піднесення гуманітарно-духовних цінностей над короткозорим економічним зиском та політичною доцільністю“. Хіба не досить нам щораз тривожніших фактів сьогодення, щоб усвідомити справедливості цього висновку? Тільки визнаючи пріоритет гуманітарно-духовних цінностей, ми вийдемо з нинішніх випробувань сильнішими.

Учасники Ініціативної групи „Першого грудня“: Вячеслав Брюховецький, Іван Дзюба, Євген Захаров, Йосип Зісельс, Мирослав Маринович, Ігор Юхновський, Ярослав Яцків.

Нагороджено Владика Даниїла Зелінського

ПІТСБУРГ, Пенсильванія. – 2 листопада в Українському Технологічному Товаристві на 49-му щорічному бенкеті відбулась урочистість вручення щорічної нагороди „Українець року“ за 2019 рік Архієпископові Української Православної Церкви США Даниїлові Зелінському за його провідництво в українському православ'ї та особливо за успішне виконання обов'язків Екзарха Вселенського Патріярха у процесі об'єднання Православної Церкви України і набуття Томосу про її автокефалію.

Владика Даниїл увійшов в число 48 нагороджених Товариством, в числі яких були Патріярх Мстислав, Кардинал Йосиф Сліпий, Президент Віктор Ющенко, Федеральний суддя Богдан Футей, ряд інших.

Представили нагородженого і вручили відзнаку Президент Товариства Юрій Гончар і о. Марк Свіндель.

Отримавши нагороду, Владика Даниїл у промові сказав:

„Мені насправді приємно бути нагородженим і отримати цю велику нагороду Українського Технологічного Товариства, тут, у Пітсбургу, на батьківщині багатьох батьків та матерів нашої українсько-американської громади. Я народився в радянській Україні близько 50 років тому, навіть не маючи ні найменшого уявлення про життя українсько-американської громади, і сьогодні для мене велика честь бути доданим до списку, тих багато гідних отримувачів цієї великої нагороди. Дякую за таку велику честь, але вона справді належить народу України та ієрархам Церкви України – саме через їх бажання та жертви ми відзначаємо служіння Церкви України.

11 жовтня 2018 року Священний Синод Вселенського Патріярхату довго обговорював церковні питання України та постановив надати автокефалію Православній Церкві в Україні (ПЦУ). Собор скасував юридичну обов'язковість Синодальної грамоти 1686 року, виданої з огляду на той час. Відповідно до кано-

Владика Даниїл Зелінський (зліва) і консул України в Нью-Йорку Мирослав Каспран.

нічних прерогатив Вселенського Патріярхату, Священний Синод також прийняв і переглянув клопотання про звернення ієрархів та їх послідовників, які опинилися в розколі не з догматичних причин. Таким чином, вищезгадана ієрархія та її духовенство були канонічно відновлені у своєму ієрархічному чи священничому званні, та з вірними були відновлені у спілкуванні з Єдиною, Святою, Соборною та Апостольською Церквою.

(Закінчення на стор. 14)

Виставку присвятили 70-річчю СФУЖО

КИЇВ. – 11 листопада в будівлі Кабінету міністрів України відкрилася виставка, присвячена 70-річчю Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

„Ми шануємо діяльність СФУЖО, яка спрямована і на підтримку прав людини, і на підтримку прав жінок, і на творення незалежної України і боротьбу за незалежність. Віра членкинь СФУЖО в незалежність України підтримувалася їх роботою в різноманітних міжнародних організаціях, перш за все в ООН, в економічній, соціальній раді ООН, де вони відстоювали незалежність України ще тоді, коли наша країна не існувала як незалежна держава, і з початку 1990-их років, коли Україна віднови-

ла свою державність і почала таке будівництво”, – сказала на відкритті Урядова уповноважена з гендерної політики Катерина Левченко.

На виставці представлено інформацію та світлини про історію українського жіночого руху, починаючи з Національної Ради Жінок, яка була утворена в Україні у 1919 році та існувала до 1939 року, та історію українських жіночих організацій в діаспорі до 1945 року й завершуючи сьогоднішнім.

На сьогодні СФУЖО об'єднує 27 жіночих організацій у 17 країнах світу на чотирьох континентах. Завданням СФУЖО з утворення у

(Закінчення на стор. 18)

На відкритті виставки, присвяченої 70-річчю Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. (Фото: „Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Виграли позов проти Трампа

САН-ФРАНЦИСКО. – Федеральний апеляційний суд вирішив 31 жовтня, що Адміністрація Дональда Трампа не має права присилувати Лос-Анджелес співпрацювати з урядом щодо нелегальних імігрантів, якщо місто хоче отримувати федеральну фінансову допомогу. Всі три судді, два республіканці і один демократ, одногласно сказали, що федеральний закон не дозволяє урядові накладати такі умови. Адміністрація Д. Трампа в 2017 наклала дві нові вимоги для Лос-Анджелесу, щоб отримати фінансову допомогу для правоохоронних органів. Перша вимога була, щоб місто повідомляло іміграційну службу перед випускненням імігрантів з тюрми. Друга вимога була, щоб місто дало доступ федеральним агентам до в'язниць, щоб зустрітись з імігрантами. Місто Лос-Анджелес подало позов, кажучи, що співпраця з федеральним урядом знеохотить імігрантів від співпраці з поліцією для поборювання злочинів. („Los Angeles Times“)

■ Китай перестерігає проти поділу

КАТМАНДУ, Непал. – Президент Китаю Хі Цінпінг перестеріг, що будь-яке намагання поділити Китай буде здушене і „закінчиться „роздушеними тілами і розтороченими кістками“. Він це сказав 13 жовтня на зустрічі з прем'єром Непалу Шармою Олі. Це були перші за 22 роки відвідини Непалу президентом Китаю. Китай має політичну кризу з Гонг-Конгом, де демонстрації за демократію тривають кілька місяців. Перед своєю подорожжю до Китаю Хі Цінпінг відвідав Індію, де проти нього протестували тибетські групи. Китай завоював Тибет в 1950 році, офіційно називаючи це „мирним визволенням“ і відтоді панує там залізним кулаком. Духовний провідник Тибету Далай Ляма втік до Індії в 1959 році після невдалого повстання проти китайського володіння. Китай таврує його „небезпечним реакціонером“, котрий хоче відділити собі чверть Китаю. („Reuters“)

■ Вийшла книжка Нікі Гейлі

НЮ-ЙОРК. – Колишній Посол США до ООН Нікі Гейлі написала книжку „З усією належною повагою: захищаючи Америку з мужністю і грацією“. У своїх споминах, які появились 12 листопада, вона пише, що два високопоставлені дорадники Президента Дональда Трампа – колишній Державний секретар Рекс Тілерсон і колишній шеф штабу Білого Дому Джан Келі – підривали та ігнорували його, щоб, за їхніми словами, „врятувати країну“. У інтерв'ю для газети „Вашінгтон Пост“ в день появи книжки, Н. Гейлі сказала, що вони намагалися включити її у свою діяльність, але вона відмовилася, бо знала, що вони мають обов'язок працювати для президента. Н. Гейлі пише, що Д. Трамп „завжди вислуховував“ її, навіть якщо вона приватно висловлювала свої застереження щодо його діяльності, особливо щодо його першої зустрічі з Президентом Росії Володимиром Путіним. У своєму інтерв'ю вона також скритикувала намагання демократів провести імпічмент проти Д. Трампа, бо вона не вважає, що дії президента заслуговують на імпічмент. Щодо горезвісної розмови Д. Трампа з Президентом України Володимиром Зеленським, вона не бачить в ній нічого невідповідного, бо в ній була тільки згадка мимохідь про Джо Байдена. 47-літня Н. Гейлі також відхилила всі питання про свої політичні амбіції. Вона була губернатором Південної Каролайни (2011-2017) перед тим, як президент призначив її послом. Вона є донькою індійських емігрантів, котра прийняла християнство в молодому віці. Про неї часто згадували як про можливого кандидата в президенти, але вона підкреслила, що підтримуватиме перевибір Д. Трампа в 2020 році. („MSN“, „The Washington Post“)

■ Шеф поліції Філіпін зретигував

МАНІЛЯ. – Шеф філіпінської поліції Оскар Албалайде зретигував після свідчень в Сенаті про корупцію серед поліції. Президент Філіпін Родриго Дютерте вже довгий час провадить криваву боротьбу проти наркотиків. О. Албалайде зретигував 14 жовтня після того, як свідки ствердили, що він захищав 13 поліцаїв, які перепродували наркотики і були захоплені під час арештів. На Філіпінах є 191 тис. поліцаїв. У липні цього року 47-членна Рада людських прав при ООН схвалила резолюцію, вимагаючи розслідування кількох тисяч невияснених вбивств поліцією у боротьбі з наркотиками. („Reuters“)

Дослідники Голодомору в Україні

Голодомор-геноцид 1932-1933 років в Україні, старанно приховуваний в СРСР, не був таємницею для світу. Уперше термін Голодомор був згаданий 17 серпня 1933 року в чеському часописі „Večerník P.L.“, який розмістив інформацію „Hladomor v SSSR“. У річних звітах німецьких дипломатів за 1932-1933 роки теж було визначення „Голодова катастрофа“, пов'язане з організованим радянською владою запланованим, штучним голодом. Вийшли книги про Голодомор. Роберт Конквест назвав свою книгу „Жнива скорботи“, Семен Старів свої спогади - „Страта голодом“. У дослідженнях Джеймса Мейса та Р. Конквеста автори довели, що Голодомор відповідає загальноприйнятому визначенню геноциду. Рафаель Лемкін, першим із фахівців міжнародного права визначив злочин сталінського комуністичного режиму Голодомор як геноцид та проаналізував геноцид в Україні в контексті міжнародного права. У США цей злочин проти України визнала Конгресова комісія.

Спираючись на міжнародний досвід проведення судів і трибуналів стосовно геноцидів, Федеральний суддя США Богдан Футей вважає, що Російська Федерація найбільшою мірою відповідає і успадковує відповідальність за дії та злочини радянських часів. Свого часу над тим, щоб досягти відповідного визнання в ООН, працювало багато експертів. Однак з політичних причин російська сторона заявила протест, заблюкувавши навіть дебати із цього питання у Раді Безпеки ООН.

Після відновлення незалежності України до вивчення Голодомору стали письменники, політологи, соціологи, історики. 27 червня 1992 року на Установчому з'їзді у Києві була заснована Асоціація дослідників Голодомору-геноциду в 1932-1933 роках в Україні. Її головою обрано журналістку Лідію Коваленко-Маняк, вдову покійного письменника Володимира Маняка, котрий очолював організаційний комітет для створення асоціації. Було створено 37 осередків в областях України. В. Маняк загинув в автокатастрофі 15 червня 1992 року, наступного року померла його дружина. Головою організації обрали відомого правозахисника Левка Лук'яненка. Тепер її очолює Олександр Ушинський.

Мета і завдання Асоціації – дослідження та збереження в історичній пам'яті народу Голодомору 1932-1933 років, а також голоду 1921-1923 та 1946-1947 років в Україні, поширення інформації про голодомори та їх наслідки.

У багатьох містах і селах України активісти організації впорядкували цвинтарі, встановили хрести, пам'ятні знаки на могилах жертв голодоморів. 10 вересня 1993 року на Михайлівській площі Києва відкрито й освячено пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років. Видано низку збірників архівних документів і матеріалів, свідчень людей, які пережили страхітливий радянський голодомор, проведено наукові конференції та інші заходи.

Відповідно до соціологічного опитування, проведеного 2015 року, 80 відс. громадян України вважають Голодомор геноцидом. 2006 року Верховна Рада офіційно проголосила Голодомор геноцидом українського народу. 16 країн офіційно визнали Голодомор геноцидом українського народу. 2010 року судовим розглядом завершилася кримінальна справа за фактом здійснення злочину геноциду. Винними суд визнав сім вищих керівників СРСР та Української СРР, а саме Йосифа Сталіна, Лазара Кагановича, Павла Постишева, В'ячеслава Молотова, Станіслава Косіора, Менделя Хатаєвича, Власа Чубара і констатував, що за даними науково-демографічної експертизи загальна кількість людських втрат від Голодомору становить 3 млн. 941 тис. осіб. Також за даними слідства визначено, що втрати українців у частині ненароджених становлять 6 млн. 122 тис. осіб. Разом понад 10 млн. осіб. Дослідження злочину та його наслідків триває.

ІСТОРІЯ

Той самий Сергій Пальоха

Левко Хмельковський

На Черкаському цвинтарі я побачив робітника, який опоряджував пам'ятник на могилі колишнього першого секретаря Черкаського районного комітету Комуністичної партії Сергія Пальохи. На камені вже був вирізьблений російською мовою вірш: „Таких потребує епоха, він справі віддав серця жар, Сергій Наумович Пальоха, наш партизанський комісар“. А мені пригадалася судова справа ч. 11858 селянина Петра Гуценка з села Єлизаветівки, що зберігається у фонді Р-5625 Черкаського обласного архіву.

Влітку 1941 року німецька армія швидко просуvalася на схід теренами України. Москва видала наказ залишати німцям „спалену землю“: знищувати посіви збіжжя, худобу, продовольство. Селяни були стривожені неминучістю нового Голодомору і не корилися. Почалися репресії. У селі Леськи голова колгоспу „Хвиля революції“ Некрасов наказав котками толочити пшениці. Коли котки привезли на поле, селяни теж вийшли і спробували боронити посіви. За це були засуджені до розстрілу 35-річна Олена Гуріненко і 37-річна Параска Харлан. Тоді ж в приміщенні міської міліції засудили до страти 62-річного Петра Нездолю і 71-річну Марію Шраменко (справа ч. 11859).

В сусідньому селі Білозір'ї почали нищення худоби і 70-річний сторож Онуфрій Діброва, коли 11 липня 1941 року на сільській площі зібралися стривожені люди, порадив віддати худобу на харч відступаючій Червоній армії. Він також сказав: „Не йдіть за закликотом Сталіна на поля, бо залишитесь голодні“. Смертний вирок йому винесли 27 липня (справа ч. 11862). Овдовіла його дружина Ганна.

8 липня 1941 року С. Пальоха звернувся до районного відділу НКВД з вимогою „вжити відповідних заходів“ до Петра Гуценка. Він написав, що 5 липня у Лозівку і Єлизаветівці на пристані виникли хвилювання. Селян обурило, що голова сільської ради і голова колгоспу спалили в конторі всі документи, забрали коней, завантажили усе майно і з сім'ями втекли. У селі почалася паніка. А П. Гуценко сказав: „Ось прийде Гітлер, то з такими порухається!“. П. Гуценка засудили до страти і 1 серпня наказали виконати вирок. У нього залишилися дружина Євгенія, сини Андрій і Віктор.

Страчені селяни не мають пам'ятників. А біля пам'ятника С. Пальохи я подумав, що в архіві, без сумніву, дослідники знайдуть й інші автографи цього більшовика. У фонді Р-5625.

У Вікіпедії можна прочитати про подвиги партизанів під проводом комісара С. Пальохи: „Вони пускали під укіс поїзди, руйнували мости, пошкоджували лінії зв'язку. Було знищено до 1,000 гітлерівців і понад 500 поліцаїв, виведено з ладу три радіовузлі“. Враховуючи усе ж малоімовірне число знищених у малому містечку гітлерівців і поліцаїв (про потяги і мости – обидва були зруйновані ще до відступу Червоної армії – краще промов-

Могила Сергія Пальохи. (Фото: Левко Хмельковський)

чати), у 1984 році Соснівська вулиця міста була названа на честь С. Пальохи.

Черкаська газета „Нова доба“ оприлюднила розповідь дослідника партизанського руху Сергія Гречухи („Шокуюча правда про партизанський рух на Черкащині“). Він пише, що у 1941 році у Мошногір'ї був офіційно залишений радянською владою на окупованій території загін братів Савченків – вихідців із Мошен. Очолив його Феодосій Савченко, заступником командира був Микола Бабак, а комісаром колишній перший секретар Черкаського райкому партії С. Пальоха.

Першим із братів загинув Григорій Савченко 23 листопада 1941 року. Поховали його на Вдовиному хуторі в Чигиринському районі. Від загону тоді залишилося не більше 10 бійців, хоча із записів командира випливає, що їх взагалі було не більше 33 чоловік. С. Пальоха стверджував, що на початку війни було зформовано сім батальйонів полку НКВД. У записках Ф. Савченка згадуються лише 14 бійців, та ще декілька людей, що були у підпіллі та в поліції. На кожного з них є особиста його характеристика. Та особливо неприязно та часто відгукується у своїх записках Ф. Савченко про С. Пальоха, називаючи його симулянтотом, що розкис та просить у тепле місце, дивуючись, як могли такому чоловікові доручити пост першого секретаря райкому партії у Черкасах?

Потім загадково загинув і сам командир Ф. Савченко, потрапивши в засідку біля землянок 5 травня 1942 року. 12 листопада загинув останній із братів – Іван Савченко, який разом із залишком загону, яким на той час командував Григорій Хижняк, був у партизанській криївці в урочищі Будиському. С. Пальохи там не було, бо він покинув загін. Де був С. Пальоха увесь цей час – невідомо.

(Закінчення на стор. 7)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДА“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Історична фотографія з Першої Світової війни

11 листопада 1918 року завершилася Перша Світова війна. Напередодні „Дня Ветеранів” (Veterans Day), ми з тривогою звертаємо свій погляд на схід України, де точиться російсько-українська війна. Українська історія ХХ ст. сповнена війнами та національними трагедіями, які для багатьох теперішніх поколінь залишилися в історичних документах та на фотографіях.

В архівних фондах Наукового Товариства ім. Шевченка, Музею Архіву в Стемфорді (Конектикат) та в Українському Музеї у Нью-Йорку зберігаються унікальні колекції фотодокументів Українських Січових Стрільців періоду Першої Світової війни, зокрема оригінали-кліше (фотонегативи на склі). Завдяки сучасним електронним технологіям раритетні фотонегативи можна зберегти у цифрове зображення. Тоді ці безцінні фотоархіви ста-

нуть доступними для дослідників та широкого загалу.

Оцифровуючи фотонегативи з періоду Першої Світової війни, я зверну увагу, на одну фотографію, на якій зображено Січового Стрільця при вході до закопу і який читає газету. Звичайно, це не єдина фотографія, на яких стрільці читають газети на лінії фронту. На описуваній нами фотографії – стрілець читає газету „Свобода” – правдоподібно львівську „Свободу”.

Звичайно, цікаво знати, як газета потрапляла на фронт і де саме ця фотографія знята. Але залишимо це питання для дослідників, а теперішнім читачам американської „Свобода” даємо можливість оглянути це історичне фото.

Василь Лопух,
Нью-Йорк

Стрілець читає газету „Свобода”.

Від Голодомору померли мільйони дітей

Кожного року в листопаді українці по цілому світу вшановують пам'ять жертв одного з найчисленніших геноцидів в історії людства. Голодомор українців 1932-1933 років начисляв померлих 7 млн. жертв, невинних осіб української національності на території радянської України та поза її територією в СРСР, зокрема на таких густо українцями заселених теренах, як Кубань. Сьогодні доволі багато доказів існують, що ця трагедія українського народу була влаштована свідомо Кремлем для того, щоби придушити серце українського народу – українське селянство. Про це писав ще у 1950-их роках відомий юрист і автор Конвенції запобігання і покарання геноциду при ООН Рафаель Лемкін. Пізніше радянські документи підтвердили цей склад злочину недвозначно. Загально прийнято і навіть на міжнародному рівні, що це був геноцид українського народу.

Уточнення кількості жертв ще і нині триває на підставі радянських архівів, але з впевністю можна ствердити, що було їх не менше, як 7 млн., між ними, напевно, 3 млн. дітей. Наголошення на смертності українських дітей у 1932-1933 роках важливе не тільки для дока-

зу жаху цього геноциду, але також щоб усвідомити страшні наслідки для українського генофонду навіть сьогодні.

Останніми часами в Україні дослідники – історики, демографи, юристи – проводять активну та інтенсивну працю обчислення дітей – жертв Голодомору. Статистику обчислюють по записках народження у періоді перед роками Голодомору та реєстрів вступу дітей до перших класів початкової школи уже після 1933 року. При цьому треба розуміти, що навіть така аналіза не повна, бо в роки Голодомору далеко не завжди встановлювалися смерті дітей.

Провідний серед цих дослідників – проф. Володимир Сергійчук з Київського національного університету ім. Тараса Шевченка – давно відомий своєю працею в радянських архівах від першого дня, коли вони стали доступними для об'єктивних вільних науковців.

Заключення, а особливо щодо дітей, треба розуміти для того, щоби збагнути трагедію нації протягом останнього сторіччя, тим паче, що народ зазнав величезних втрат в наслідку двох світових війн, а також у міжвоєнний та поствоєнний періоди репресій.

До речі, коли говорити про великі за чисельністю геноциди у ХХ ст., тільки Голодомор відбувся у час миру. І це яскраво представлене у Конвенції ООН, де мова про час війни і час миру. До речі, відомий британський науковець-історик Норман Дейвіс встановив, що український народ втратив у ХХ ст. 20 млн. осіб через переслідування й війни.

Тема „Діти Голодомору” не досліджена досі. Вона дуже болюча, емоційна, а також показова.

Не було б Голодомору, то Україна була б інакшою державою, бо укра-

їнські діти, котрі померли голодною смертю, і їхні діти і внуки мали б вплив на далі процеси історії, жили б на територіях сьогоденного Донбасу та інших регіонів, де штучно населені москалі становлять сьогодні небезпеку суверенітету держави.

Тема дуже тяжка, але її потрібно вивчати. Самі загиблі діти цього просять. А знання історії нашого народу та зрозуміння сьогодення цього вимагає.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

Шукаю слід прадіда

Натрапила на видання, в якому сказано про мого прадідуся Теодора Скуповського. Я Інна Грушевська (Скуповська). Мій батько Богдан Скуповський – онук дідуся Теодора, а його батько, тобто мій дідуся Василь Скуповський – син Теодора Скуповського.

Ми з Городенки Івано-Франківської області.

Я з великим трудом знайшла у ваших виданнях статтю про сво-

го прадіда. Дуже прошу – допоможіть віднайти його могилу.

Я знала, що він помер в США у 1975 році, його син (мій дідуся) теж помер і прийшлося самій все шукати. І не знаю, куди звернутись. Якщо можете, порадьте. Моя електронна адреса: gru.inna@gmail.com.

Інна Грушевська,
Городенка,
Івано-Франківська область

Той самий Сергій...

(Закінчення зі стор. 6)

Після загибелі Ф. та Г. Савченків загін, що залишився, ще „партизанів”, доки була горілка з сільської крамниці, а коли тих запасів не стало, то вони перебралися поближче до Будища. Там зробили курінь. Горілку носив з Будищ племінник Івана Савченка – Андрій Замедянський. Через нього товари з крамниць в селах міняли на самогон. Саме він видав поліцаям місце того куреня, а ті викликали німецьку команду. Німці підійшли до куреня близько, бо там не було навіть звичайного сторожового поста. Опору не було ніякого: по черзі, поіменно, за викликом, виходили люди з куреня, тут їх і розстрілювали. Так загину-

ли І. Савченко, Олександр Смаглій, Г. Хижняк, Олександр Найда. Потім німці „прочесали” частину лісу, тоді був поранений житель Мошен Іван Бабич, але йому вдалося вижити... Такою була трагедія остаточної загибелі загону братів Савченків.

С. Пальоха видав наказ про розпуск загону, до якого у мошнівських людей виникло стійке та неоднозначне ставлення, їм люди більше вже не допомагали, а іноді навіть видавали німцям та поліцаям місця їхньої дислокації та закладені бази. Відомі навіть прізвища тих людей. Люди повідомляли у поліцію про кожен їхній крок, про місця їхніх зупинок. Полковник Кокін та партизан Ілля Гречуха відверто висловлювалися за повне відокремлення від загону Савченків, за що були пізніше, у 1944 році,

розстріляні.

За свідченнями Білецького Л. М., Білецького І. Л., Попудрібка В. Н. та інших партизанів, активних дій влітку 1942 року вони не проводили. Натомість у землянках гнали самогон, пиячили та вчиняли грабунки селян з допомогою місцевої поліції. Восени 1943 року С. Пальоха було заарештовано та за законами військового часу поставлено під дуба на розстріл. Зваживши на його істеричні та слізні благання, все ж послали запит в Український штаб партизанського руху. Розстріл було скасовано, натомість розстріляли партизанів Кокіна та І. Гречуху. Отак С. Пальоха позбувся небажаних свідків, бо розстріляні за багато знали.

Чи на нинішній час відповідно до Закону про декомунізацію справедливо оцінити діяльність С. Пальохи

і повернути вулиці назву Соснівської?

* * *

Я розмістив цю розповідь у соціальних мережах. Ось кілька відгуків читачів:

Олег Гречка: І це правда! Про цього псевдопартизана-грабіжника мені особисто розказували мої покійні бабусі, які пережили окупацію! Дякую авторові за правду!

Петро Осауленко: Я мешкаю в Черкасах на вулиці Пальохи. Знаючи гірку правду про „партизана” Пальоху звертався із запитом в топонімічну комісію міської ради про перейменування вулиці, отримувал лише відписки. Єдиний спосіб вплинути — написати петицію і набрати достатньо голосів.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Звучали пісні Володимира Івасюка

Ліля Пантелюк-Соха

ЕДМОНТОН, Альберта. – 18 жовтня українська громада міста відвідала вечір, присвячений творчості українського композитора і поета Володимира Івасюка. Члени Українського Музичного Товариства Альберти під керівництвом Люби Бойко-Белл організували мистецький вечір „Кафе Івасюк”, присвячений 70-й річниці від народження і 40-й річниці трагічної смерті талановитого мистця.

В. Івасюк, автор безсмертної „Червоної руті”, за 30 років свого короткого життя написав 107 пісень, створив 53 інструментальних творів та музику до декількох вистав. Також плянував розпочати роботу над оперою „Дарина”.

Програму вечора підготувала Галя Котович, а Лілія Суха провела вечір. Традиційно вечір розпочався привітом голови Л. Бойко-Белл,

яка розповіла біографію композитора. Присутні переглядали відеофільми про пісні В. Івасюка. Галина Клід провела інтерв'ю і записала відеосюжет з його сестрою Оксаною Івасюк, яка проживає у Києві.

Юнацтво Спілки Української Молоді (СУМ) Едмонтону заворожило глядачів виконанням пісні „Я піду в далекі гори”. Таня Бумбак запропонувала глядачам прослухати різноманітні пісні у двох відділеннях програми. Досить символічним було її виконання „Коліскової”, першої пісні композитора під акомпаніємент фортепіяна (Сірша Ціпка).

Пісня „Відлітали журавлі” була виконана під акомпаніємент скрипки (Анастасія Ціпка) – першого музичного інструмента В. Івасюка. А концертний ансамбль „Чайка” (диригент Людвик Мар'янич) не тільки зустрічав гостей живою музикою ще до

початку програми, але став надзвичайним музичним доповненням концерту.

У концерті взяв участь Генеральний консул України у Едмонтоні Олександр Данилейко, який заспівав дві пісні, підігруючи на гітарі. У залі вирувала атмосфера родинного свята, адже присутні підспівували і аплодували солістам за чудово виконані пісні.

6 жовтня члени української громади Едмонтону, з ініціативи Української Медіа Асоціації Альберти, при підтримці Українського Музичного Товариства, записали у міській ратуші відеофільм на пісню В. Івасюка „Червона рута”. Світова прем'єра відео „Івасюк живе” відбулася на вечорі „Кафе Івасюк” і розпочала пісенну естафету на пісні В. Івасюка. Метою цього проєкту було зібрати 1,000 відеопісень, виконаних у різних країнах світу на шести континентах. Протягом

тижня едмонтонське відео зібрало понад 14 тис. переглядів тільки на каналі YouTube.

Після перерви гості вечора мали нагоду насолоджуватися виступом „Тріо Земля”. Наталя Онищук, Ірина Тарнавська та Ксеня Мариняк підготували для виступу три пісні. Сестри Оля Миц та Ліля Пантелюк-Соха продеклямували уривки з поезій, присвячених пам'яті В. Івасюка. Хор СУМ „Верховина” (диригент Орест Солтикевич) виконав в'язанку пісень В. Івасюка і викликав бурхливі оплески публіки.

Твори В. Івасюка виконували багато відомих співаків, серед яких були Василь Зінкевич, Софія Ротару та Назарій Яремчук. У програмі „Кафе Івасюк” голос Н. Яремчука звучав двічі. Заключною точкою вечора став виступ народних артистів України братів Назарія та Дмитра Яремчуків, які подарували присутнім незабутні враження.

Оксані Міяковській-Радиш сповнилося 100 років

Тамара Скрипка

НЮ-ЙОРК. – 30 жовтня Оксані Міяковській-Радиш сповнилося 100 років. У день її ювілею науковці, приятелі і родичі засвідчили О. Міяковській-Радиш свою любов і повагу.

Вона народилася у Києві, в шляхетній родині Міяковських-Лятошинських. У Києві закінчила середню школу і розпочала навчання на природничому факультеті університету ім. Тараса Шевченка. Через воєнні події завершила лише три курси, а на початку 1943 року закінчила прискорений випуск Сільськогосподарського інституту й працювала лаборантом у Плодоягідному інституті в Китаєві біля Києва. Восени того ж року виїхала з батьками з Києва до Львова.

Одружившись у 1944 році з Серафимом Римаренком, у квітні того ж року переїхала до Берліну, де він працював лікарем у шпиталі. А 21 червня під час останнього нальоту бомбардувальників на Берлін С. Римаренко і ще три працівники шпиталю загинули. Після похорону чоловіка овдовілу вагітну дочку батько забрав до Праги. Завдяки старанням Дмитра Дорошенка, який допомагав багатьом науковцям через відділ славистики Карлового університету, сюди

На відкритті виставки до 100-ліття Мирослава Радиша (зліва): Володимир Радиш, Ірена Кіпа, Петро Борисів, Оксана Міяковська-Радиш, Мар'яна Чикаленко-Фуреді, Ігор Радиш, Оксана Чикаленко. (Фото: архів Оксани Міяковської-Радиш)

також приїхали родини Драгоманових, Оглоблиних, Ковалевих, Ольга Косач-Кривинюк із сином. 24 січня 1945 року у Празі О. Міяковська народила сина Богдана, якого охрестили Світозар Драгоманов і Наталія Дорошенко.

Наближалася Червона армія й треба було лишати Прагу. Василь Кривинюк за 300 цигарок дістав товарний вагон. 18 квітня 1945 року цей вагон, дочеплений до ешелону, повіз їх усіх на Захід. На ранок потяг зупинився у Вімперку,

далі залізничний шлях був перерваний. Місцева влада скерувала біженців у приміщення фабрики скла, яка у роки війни служила притулком для тих, хто не мав мешкання. У цій складній подорожі О. Міяковська допомагала тяжкохворій Ользі Косач-Кривинюк.

Наближення радянських військ зумовило поспішний виїзд до прикордонного німецького міста Пассау, де український комітет скерував біженців до Тітлінгу. Тут старий емігрант Андрусов організував своєрідний табір для науковців у Трансфельдені. Біженці розселилися у великій залі будинку для гостей на фармі фрав Вагнер.

Літо проминуло в Трансфельдені. С. Драгоманов час від часу навідувався за новинами до Пассау, де урядували український комітет. Одного серпневого дня він привіз вістку, що Ізидора Косач-Борисова, яка уже перебувала в таборі Сомме-Касерне (Авгсбург) приїде по сестру і забере всіх поселенців „дому для гостей”. Восени авто, яке І. Косач-Борисова дістала у Мюнхені, забрало всіх до Мюнхену, де працював адміністративний центр українських біженців. Звідси О. Міяковська з батьками і сином виї-

(Закінчення на стор. 9)

Оксана Міяковська-Радиш на міжнародній конференції з українознавства в Ілінойському університеті виголошує доповідь „As I remember”. Урбана-Шампейн, 24 червня 1987 року. За столом – Оксана Соловей.

Оксана Міяковська-Радиш з Оксаною Чикаленко (ліворуч) і Галиною Полтавою у день 85-ліття.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Благодійний концерт Оксани Мухи відбувся у Фльориді

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – 26 жовтня в Осередку св. Андрія відбувся благодійний концерт Оксани Мухи. Увесь прихід з концерту призначений на лікування поранених воїнів України через „Revived Soldiers Ukraine”.

Дарія Томашоска від управи Осередку привітала О. Муху та Ірину Ващук, яка очолює „Revived Soldiers Ukraine” і є душою цієї організації. Д. Томашоска подякувала обом за благодійну працю для лікування важкопоранених українських воїнів.

Виступає Оксана Муха.

І. Ващук подякувала за можливість бути в Норт-Порті з концертом і підкреслила, що всі зібрані фонди ідуть на призначену ціль.

О. Муха розпочала концерт виконанням популярних сучасних пісень і її голос зачарував присутніх, які, на запрошення співачки, підспівували їй, бо знали всі пісні, які вона співала.

Підчас перерви було показано короткий фільм про воїнів, тяжко поранених на Донбасі, які лікуються в різних медичних центрах Америки.

В другій частині програми О. Муха була одягнена у гарну, вишиту сукню, яку було пізніше продано на аукціоні за 800 дол., а пізніше додано ще 200 дол., щоб сума 1,000 дол. пішла на лікування воїнів. Закупила її Ліда Бойко в пам'ять свого чоловіка Кліфа, який недавно упокоївся. Були на продаж ще й інші пам'ятки на підтримку поранених воїнів.

Склали датки на „Revived Soldiers Ukraine” Товариство Української Мови (Віра Боднарук), Осередок св. Андрія (Віктор Лісничий), Українські Американські Ветерани (станція ч. 40, Ігор Гронь), Мужеський клуб (Євген Томашоский).

Вечір приготували члени Осередку Віктор і Галя Лісничі, Д. і Євген Томашоскі, Володимир і Клара Шпічки, Наталя Невмержицька, Юля Лопанчук, Віра і Богдан Боднаруки.

Фото: Віктор Лісничий та Христина Чайковська.

Ірина Ващук з пораненим військовиком з України Миколою.

Учасники вечора (зліва): Оксана Муха, Галя Ліснич, Ірина Ващук та Дарія Томашоска.

Білоруський альманах друкує українців

Левко Хмельковський

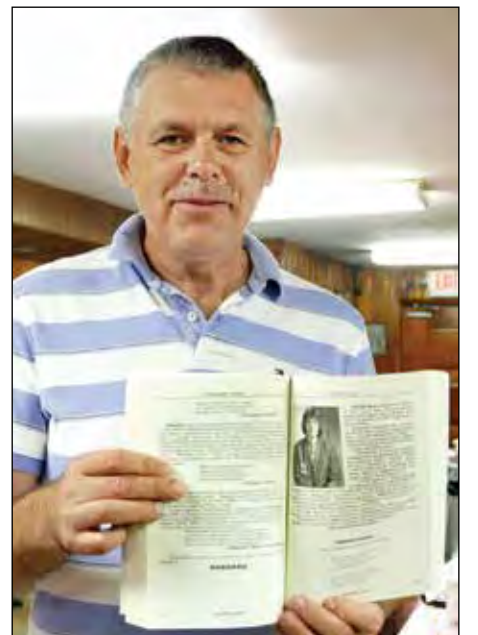
ГАЙЛЕНД ПАРК, Нью-Джерсі. – 22 вересня в Білоруській авто-

кефальній православній церкві Жировицької ікони Богоматері видавець і головний редактор щорічного літературного альма-

наху „Беларус” Марат Клакоцький представив його свіже число й розповів, що радий бачити в збірнику українських авторів. На доказ він показав сторінку з віршами дописувача „Свободи” Олега Павліва з Праги. Загалом у збірнику друкуються літератори з 10 країн.

М. Клакоцький за фахом моряк комерційної фльоти, тому презентації кожного нового числа відбуваються у Міжнародному домі моряків в Нью-Йорку.

Того дня у церковній залі було представлено також книгу „Зора Кіпель” про видатну діячку білоруської діаспори, яка померла в Нью-Йорку 2003 року. Варто зауважити, що З. Кіпель (дівооче прізвище Савенко) перебувала і вчилася у таборах переміщених осіб в Регенсбургу, Міхельсдорфі та Остергофені, тож її доля могла перетинатися з українським біженцями. На презентації був її чоловік Вітовт

Марат Клакоцький показує твори Олега Павліва в альманаху „Беларус”. (Фото: Левко Хмельковський)

Кіпель, якого називають патріархом білоруської еміграції, спонсор та надхненник альманху „Беларус”.

Вітовт Кіпель і авторка книги про Зору Кіпель Наталя Гордзійенко (праворуч).

Оксані Міяковській-Радиш...

(Закінчення зі стор. 8)

хала до Авґсбурґу, де колишні касарні та їх службові приміщення пристосували під переселенний табір Сомме-Касерне, яке жартома називали „Таборова Україна”.

У таборі О. Міяковська одружилася з мистцем Мирославом Радишем. На початку 1951 року вона разом з батьком, чоловіком і сином емігрувала до США й оселилася в Нью-Йорку. Тут народилися її сини Володимир та Ігор Радиші. Вона

довгий час працювала в редакції „Нового журналу”, згодом у видавництві „Пролог”. У 1970-1972 роках разом з Оленою Несіною описувала архів Володимира Винниченка, що тоді зберігався в Колумбійському університеті.

О. Міяковська-Радиш неодноразово виступала з доповідями в УВАН та інших наукових інституціях діаспори. Упродовж 1990-1996 років готувала „Новини з Академії”, а також написала спогади „Оглядаючись у минуле”, що є надзвичайно цінним документом жаклих репресій в СРСР.

О. Міяковська мала хист до малювання. Ще у

таборі виконала обкладинку до видання Олександра Дюма. В Америці захопилася розписом кераміки, яку виставляла на українських фестивалях.

Своєю самовідданою працею вона продовжила ту велику справу, яку започаткував її батько. А також доповнила колекцію еміграційної Шевченкіяни, започатковану, очевидно, ще першою хвилею еміграції, доповнену і збережену після Другої світової війни заходами Володимира Міяковського.

Двері її квартири завжди були відчинені для друзів, приятелів, гостей з України.

На засіданні Головного Уряду УНСоюзу (зліва): Радні Ірена Яросевич, Оля Черкас, Любов Стрілецька і Оксана Станько.

Головні виконавчі урядовці УНСоюзу (зліва): Юрій Симчик, Стефан Качарай і Рома Лісович. (Фото: Рома Гадзевич)

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

Інші члени Головного Уряду, а також головний редактор офіційних видань УНСоюзу, „Свободи” та „Українського тижневика”, здали письмові звіти напередодні нарад. Вони всі мали нагоду додати усно до своїх звітів на річних нарадах.

Крім вищезгаданих директорів, на нарадах були присутні інші члени виконавчої: Перший заступник Президента Ярослав Тисяк і Директор для Канади Євген Осідач; Другий заступник Президента Євген Щерба взяв участь через телеконференцію. Також були присутні члени Контрольної Комісії Люба Вальчук, Юрій Федорійчук та Андрій Скиба, і радні Оля Черкас, Микола Філь, Глорія Горбата, Ірена Яросевич, Оксана Козяк, Михайло Луців, Юліян Пішко, Богдана Пужик, Оксана Станько, Любов Стрілецька та Андрій Шуль, а також Почесний член Головного Уряду Євген Осціславський. Участь в нарадах також брала головний редактор Рома Гадзевич.

Наради розпочато церемонією відкриття, під час якої відспівано канадський, український та американський національні гімни, як також „Заповіт” Тараса Шевченка, і відмовлено молитву. Відтак хвилиною мовчанки вшановано пам'ять тих діячів УНСоюзу, котрі недавно відійшли у вічність, між ними колишню Заступницю головного підприємця Глорію Пасин.

У своєму звіті Президент С. Качарай вказав на зріст резерви УНСоюзу на 390,622 дол. впродовж першого півріччя 2019 року і сказав, що резерва тепер становить 11.41 млн. дол. Він додав, що можна сподіватися, що резерва за цілий рік зросте ще більше. Він також звітував про свої представлення організації на різних імпрезах впродовж минулого року.

Звітів слухають (зліва): Директор для Канади Євген Осідач, члени Контрольної Комісії Люба Вальчук, Юрій Федорійчук та Андрій Скиба.

Скарбник Р. Лісович розпочала світ звіт, вказуючи на ширший контекст – розвиток в індустрії життєвого забезпечення. Вона підкреслила, що УНСоюз збудував міцну основу для майбутнього зросту і сказала, що він „продовжує послідовні роки солідного чистого прибутку”. Більше того, вона звітувала, що передбачається, що активи УНСоюзу зростуть до 182 млн. дол. до кінця 2020 року.

Головний Секретар Ю. Симчик проаналізував продажі забезпечення УНСюзу впродовж перших дев'яти місяців 2019 року і зазначив, що 2020 рік має великий потенціал для збільшення продажів. Підготовляються процеси завербування агентів продажів і також новий план ринкової стратегії для випуску та продажу продуктів і послуг („маркетинг”). Він також говорив про злиття деяких відділів УНСоюзу і про створення нового Відділу ч. 501 в Окрузі Філадельфії, як також про можливий новий відділ в околиці Випані, Нью-Джерсі.

Радна Б. Пужик, котра очолює особливий комітет, створений для відзначення 125-річчя УНСоюзу,

принесла гарну вістку, що квитки на ювілейний гала-концерт наступного дня випродані, а від спонзорів цієї імпрези зібрано 30 тис. дол. Вона звітувала, що серед громади є велика підтримка цього концерту і запевнила, що „це буде подія, яка запам'ятається і якою насолоджуватимось”. Б. Пужик окремо подякувала Надії Фолк, виконавчому асистенту в Головній Канцелярії УНСоюзу, за фахове мистецьке оформлення всіх матеріалів у зв'язку з 125-літнім ювілеєм: ювілейний логотип, рекламу на всі ювілейні імпрези та програмову книжечку ювілейного концерту.

Наступною точкою був звіт і дискусія про офіційні видання УНСоюзу „Свободи” та „Українського тижневика”. Р. Лісович звітувала про Залізний Фонд Публікацій УНСоюзу, який існує при Українській Народній Фундації. Цей фонд вже зібрав 29,100 дол., з яких 12,500 дол. склав УНСоюз.

Скарбник також говорила про високі кошти видавання обидвох газет і звітувала про заходи, які були прийняті для обмеження витрат. Одночасно, Р. Лісович вка-

зала, що газети є „нашим головним рекламним засобом”, а А. Шуль додав, що вони є також „нашим основним корпоративним засобом комунікації”.

Відбулася дискусія над тим, як збільшити число передплатників і чи давати членам УНСоюзу вибір вільного доступу до електронної передплати („онлайн”) однієї з двох газет УНСоюзу.

Три постійні комітети Головного Уряду – Фінансовий, Членського зв'язку і Видань – зустрілися під час річних нарад.

Членами Фінансового Комітету є: Р. Лісович (голова), Я. Тисяк, Е. Щерба, Ю. Федорійчук, М. Луців і А. Скиба.

До Комітету Членського зв'язку входять: Ю. Симчик (голова), О. Станько, Л. Стрілецька, Г. Горбата, Л. Вальчук і О. Козяк.

Членами Комітету видань є: І. Яросевич (голова), Р. Гадзевич, Б. Пужик, О. Черкас, Ю. Пішко і Е. Щерба.

Члени Головного Уряду продискутували дату наступних річних нарад і встановили, що вони відбудуться в жовтні 2020 року в Центрі Української Спадщини на Союзівці в Кергонксоні, Нью-Йорк.

П'ятичленний Статутівий Комітет Головного Уряду, до якого входять Я. Тисяк (голова), Е. Щерба (котрий взяв участь через телеконференцію), Є. Осідач, А. Скиба, і Л. Вальчук – і Робоча група для Статуту УНСоюзу – в складі А. Шуля (голови, котрий не був присутній того дня), Ю. Симчика, Р. Лісович, О. Козяк і Р. Гадзевич – відбули спільне засідання по полудні в суботу, 2 листопада, відразу після закриття нарад Головного Уряду.

Обидві ці групи, які тепер творять Спільний Статутівий Комітет УНСоюзу, зустрінуться знов у понеділок, 18 листопада, щоб ясувати деталі щодо запропонованого нового статуту.

(Переклав Лев Іваськів)

Аналітичний огляд...

(Закінчення зі стор. 1)

України”, – констатують автори дослідження.

За їхніми даними, українська мова зміцнила позиції в освіті та книговидавстві. Частка школярів, що здобувають освіту з українською мовою, за рік зростає з 91 відс. до 92 відс., а першокласників – з 95 відс. до 96 відс. Частка газет, що вида-

ються українською мовою, становить 33 відс. від сумарного тиражу.

Водночас кількість україномовних книг зростає як в абсолютному, так і у відносному вимірах і становить 85 відс. від сукупного накладу.

Як свідчать результати дослідження, традиційно україномовним залишається кінопрокат. З 374 фільмів, що вийшли цього року в кінопрокат, 47 зняті в оригіналі українською мовою, 194 дубльовані, а 152 – озвучені з чужозем-

ної мови на українську, 78 фільмів мають українські написи. У 89 відс. випадків фільми в кінотеатрах демонструються з українською як мовою оригіналу чи дубляжу, в решті випадків – озвучені або мають написи українською мовою.

Дослідження у сфері громадського харчування засвідчило, що у 26 містах (йдеться про всі обласні центри, крім окупованих, а також Кривий Ріг, Маріупіль, Краматорськ та Северодонецьк) лише 37

відс. кав'ярень і ресторанів мають українську вівіску, у 75 відс. закладів є меню українською мовою і тільки в 51 відс. закладів персонал обслуговує україномовних клієнтів українською мовою.

Що стосується транспортної сфери, то всупереч закону на транспорті в обслуговуванні пасажирів нерідко використовується російська мова, йдеться у дослідженні.

Рух „Простір свободи”, „Укрінформ”

Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1936

На цій світлині з „Пропам'ятної Книги”, виданої в 1936 році з нагоди 40-літнього ювілею (1934) УНСоюзу: Відділ 273 Українського Народного Союзу у місті Гадсон, штат Нью-Йорк. Відділ заснований Томою Пиндусом і Михайлом Угорчаком 15 вересня 1915 року з дев'ятьма членами. У першому уряді відділу були голова Йосафат Райторовський і секретар Михайло Гриб. У ювілейній книзі зазначено, що до розвитку відділу найбільше спричинився Петро Матіак, який зорганізував 126 членів. У 1936 році в Гадсоні і околиці було 200 українських родин.

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і удосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

LONG TERM ANNUITIES

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

CALL US TODAY!

888-538-2833

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY

125 YEARS

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Фестиваль став святом книги

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 11-13 жовтня в обласній філармонії відбувся вже втретє книжковий фестиваль „Перехрестя культур“. Цього разу були представлені понад 50 видавців та понад 100 авторів з усієї України. Серед гостей фестивалю Сергій Жадан, Вахтанг Кіпіані, Антін Мухарський, Дара Корній, Леся Мудрак, брати Капранови, Галина Вдовиченко, Сашко Дерманський, Іван Буцик.

Фестиваль мав 15 локацій в центрі міста. Організатори запланували понад сотні дискусій та творчих зустрічей з письменниками, художниками, науковцями й громадськими діячами, а також видавцями.

„Черкащанам цікаво читати історичну й патріотичну літературу про становлення української нації й визвольну боротьбу 1917-1920-их років, – розповідає 33-річний Олександр Прилуцький з видавництва „ІнтролігаТОР“. – У минулі роки було популярне видання

Гостей вітає письменник з Києва Євген Буцик.

Загальний вигляд фестивалю книги. (Фото: Олександр Костирко)

Юрія Горліса-Горського „Холодний Яр“. Сьогодні більше питали видання про книгу Юрія Тютюнника. Цього разу ми привезли понад 70 найменувань книжок. Це художня й дитяча література“.

На фестивалі були книги на будь-який смак – від дитячої літератури до містики, психології та книг про Черкащину.

„Ми готували казку. Ми дуже хочемо, щоб ця казка була чарівна, щоб тут відбувалися дива, щоб тут були неймовірні люди. Повірте,

ми дуже старалися, і ці неймовірні люди у нас є. Ловіть кожну хвилину спілкування з ними“, – сказала, звертаючись до учасників і гостей під час церемонії відкриття, співорганізатор фестивалю Людмила Фіть.

Організатори фестивалю спільно з видавцями визначили найкращі книжки у багатьох номінаціях. Переможцям було вручено нагороди. Особливо відзнакою нагородили видавництво „Книга 21“ за видання „Район Д“ Артема Чеха.

Відкрито школу автомеханіки Салезіянського згромадження

Відкривають професійну школу (зліва): о. Карол Манік, Євген Хохла та о. Михайло Чабан.

о. Євген Небесняк

ЛьВІВ. – 27 вересня у садібі Салезіянського згромадження Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) при професійній школі в Молодіжному навчальному центрі ім. св. Івана Боско відкрито навчання для тих, які бажають стати кваліфікованими автослюсарями й ремонтувати авта, а також контролювати технічний стан автомобілів з допомогою діагностичного устаткування.

Школа має назву „АвтоБоско. Львів“ й розташована в „Родинному домі“, де піклуються про 60 дітей віком від 5 до 18 років, сиріт або напівсиріт. У „Родинному домі“ міститься ще гуртожиток для студентів, які вчаться у вищих закладах Львова.

У навчальному центрі можна

навчитися після закінчення середньої школи столярства, куховарства, кравецтва, перукарства, стати барменом. Сам будинок має три поверхи. У підвалі – великий гараж, на першому поверсі – класи й приміщення з верстатами, на третьому спортивна зала, де члени футбольного клубу „Покрова“ зможуть проводити тренування восени та взимку.

На відкриття прибув Митрополит УГКЦ Ігор Возняк. Директор центру о. Андрій Боднар попросив присутніх зібратись біля входу, де провінціал оо. Салезіян о. Карол Манік, директор „Родинного дому“ о. Михайло Чабан та студент-автомеханік Євген Хоха перетнули стрічку й усі пішли до великої зали на освячення будинку.

(Закінчення на стор. 17)

Презентували довідник „Коронація Слова“

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – 29 жовтня у залі Колегії Павла Галагана Національного музею літератури України відбулась презентація науково-довідкового видання „Коронація слова“, присвяченого 20-річчю Міжнародного літературного конкурсу романів, кіносценаріїв, п'єс, пісенної лірики та творів для дітей. Проект виконало видавництво „Світ успіху“ за грантовою програмою Українського Культурного Фонду „Знакові події для української культури“ у тісній співпраці з командою „Коронації слова“.

На свято прийшли одна з засновниць конкурсу Тетяна Логуш, генеральний директор Національного музею літератури України Галина Сорока, директор Інституту літератури ім. Тараса Шевченка

Виступає переможниця конкурсу Оксана Радушинська.

Микола Жулинський, голова правління Спілки кінокритиків України Володимир Войченко, композитор та виконавець Анатолій Матвійчук, письменниця Оксана Радушинська та письменники - переможці конкурсу.

„Коронація Слова“ завдяки праці засновників і меценатів Юрія і Т. Логушів зародилася в середині 1990-их років. За часи існування конкурсу відкрито понад тисячу нових імен, які увійшли в історію української літератури. Завдяки конкурсу художні твори його учасників утілено в численні фільми, вистави, мюзикли, пісні. Науково-довідкове видання знайомить з тенденціями в літературному процесі крізь призму світоглядних переконань сучасних письменників, надає біографічні довідки про лавреатів, перелік їхніх творів.

Виступає Тетяна Логуш.

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Низькі оплати за аплікації

5/5 зі змінною ставкою

3.00%
APR*

30 річний незмінний відсоток

3.75%
APR*

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFcu NMLS# 527694

Federally Insured
by NCUA

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

Відзначили роковини генія новітньої української поезії

Василь Шляхтич

ЗЕЛЕНА ГУРА, Польща. – 19 жовтня громада українців у Зеленій Гурі відзначила 110-ті роковини з дня народження українського поета Богдана-Ігоря Антонича. Доповідь виголосив професор Зеленогурського університету Андрій Ксенин. Віталій Чарук показав два відеофільми про Б.-І. Антонича. Для багатьох це була перша зустріч з великим поетом з Лемківщини.

Б.-І. Антонич – великий український поет родом з Лемківщини, з села Новиця, що біля Горлиць. Він народився 5 жовтня 1909 року. Його батько, греко-католицький священник, служив на території тодішньої Галичини, що була частиною австро-угорського королівства. Коли мав народитися їх єдиний син, батько поміняв своє прізвище Кіт, або як пишуть інші, Кот. Чому це зробив, не знаємо.

Б.-І. Антонич жив серед селян, які говорили говіркою села і того ж регіону, він ловив їх слова і наголоси, записував усе в пам'яті. Його перші вірші писані були говіркою, яку вінніс з рідного села. Коли став студентом у Львові, це було перешкодою в прийнятті його творчості серед студентів – початкуючих поетів, а з часом і видавців його поезії. В редакціях часто сміялися з його наголосів. Неслися голоси серед львівських поетів, що читати писане Б.-І. Антоничем нічого доброго не несе в майбуття, бо що добре може принести хтось родом з „провінції“, з Лемківщини?

Поет дуже переживав всі ті насмішки з його говірки, що довгими ночами працював над своїми віршами і сам редагував їх. В його кімнаті, на столі, лежали різного роду словники, завдяки яким він вдосконалював свою українську літературну мову і збагачував свою словотворчість. Чиним систематичної праці його слова, його рядки набирали поетичних кольорів і ставали більш зрозумілі для читачів. Так писали про нього його тодішні знайомі, з якими він зустрічався. Але писали щойно після його смерті, бо

Учасники вечора на вшанування поета Богдана-Ігоря Антонича. (Фото: Юлія Ступнитська)

за життя позитивних висловів не хотіли давати, щоб і з них не насміхалися за сприяння поетові.

За життя творчістю Б. Антонича, великого зацікавлення не було серед української інтелігенції. Усе ж, коли вийшла друком його збірка „Три перстені“, за яку він отримав літературну нагороду Товариства українських письменників і журналістів ім. Івана Франка у Львові, Б.-І. Антонич став зрілим і зрозумілим поетом. Але, правду кажучи, щойно після смерті літературознавці почали читати, аналізувати і розуміти твори великого українського поета.

У своїх юнацьких роках він перечитав твори всіх нобелівських переможців, тому його поезія була сперта на західних творах, які він добре розумів, але менше розуміли рецензенти з львівських, галицьких середовищ. Б.-І. Антонич своєю поезією випереджав на багато років сучасних йому українських поетів в Польщі і в радянській Україні.

Перші його вірші говорили романтикою. Джерела подають, що перші вірші писав він

польською мовою і мовою своєї рідної Лемківщини. На жаль, віршів тих ніде не знайдено. Є тільки згадка, що в них він писав про те, що бачив, що чув, що знав і що розумів. Його твори були насичені релігійними темами. Можливо, тому, що він був сином священника і в дитячих роках вслухався в церковні співи. Але є також вірші присвячені світлим, знаменитим людям – Тарасові Шевченкові, Іванові Франкові, Богданові Лепкому. Він добре знав історію України. Між іншими творами був вірш про бій під Крутами. Але є у нього також вірші про спорт, про лемківські краєвиди, про землю, де народився і пережив свої перші роки.

У 1936 році Б.-І. Антонич видав найбільшу збірку своїх віршів. Це була „Книга Лева“, за яку отримав нагороду від Українського Католицького Союзу. Це була остання, видана за його життя, збірка його поезії.

Б.-І. Антонич помер 1937 року у Львові і там похоронений на Яновському цвинтарі. Він прожив він несповна 28 років.

Нагороджено Владикау...

(Закінчення зі стор. 5)

Після цього рішення у Києві 15 грудня 2018 року Вселенським Патріархатом був скликаний об'єднавчий Синод для створення нової автокефальної Церкви України та обрання її предстоятеля. Митрополит Епіфаній був обраний Митрополитом Київським і всієї України.

5 січня 2019 року Вселенський Патріарх Варфоломій підписав Томос про автокефалію, тим самим офіційно надавши автокефалію Православній Церкві в Україні, а наступного дня відслужив Божественну Літургію разом із Епіфанієм Митрополитом Київським та всієї України, а також з ієрархами Престолу і ПЦУ, у Велике Свято Богоявлення (6 січня) в Патріаршій Церкві св. Георгія на Фанарі.

Для мене є велика честь сказати, що це було привілеєм бути частиною вищезазначених історичних подій у житті Православної Церкви та відновлення Православної Церкви України. Ще раз дякую за

Учасники нагородження Владика Даниїла Зелінського. (Фото: Ярослав Білоган)

таку велику честь, але вона справді належить народу України та ієрархам Церкви України – саме через їх бажання та жертви ми відзначаємо служіння Церкви України. Тож,

будь ласка, згадуйте один одного в молитві, особливо наших братів в Україні. Дякую вам і нехай благословить вас Бог!“

У своїй промові Митрополит Антоній зазначив, що через турботу Вселенського Патріархату про церковне та духовне життя вірних це вирішило питання, яке інакше неможливо було б вирішити. Вони діяли особливим чином, адже саме це і є служіння Патріархату, його завдання в рамках Православ'я – посередництво і пошук способів вирішити церковні аномалії та

налагодити єдність між розбратом.

Консул України в Нью-Йорку Мирослав Кастрян сказав: „Маю честь та нагоду привітати свого друга, високодостойного Даниїла Зелінського з почесною нагородою. Без перебільшення: він увійшов в історію України як один з тих, хто безпосередньо долучився до отримання нашою державою Томосу про автокефалію Православної Церкви України. Здоров'я і многая літа йому!“

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

НАУКА

Дослідниця розповіла про мистця Василя Курилика

Галина Кришталь

МОНРЕАЛЬ. – 20 жовтня в Монреальському осередку Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася доповідь Христини Береговської, в минулому директорки Департаменту з питань культури, національностей та релігій Львівської обласної державної адміністрації, а тепер викладача і докторантки Львівської національної академії мистецтв. Вона працює в ділянці мистецтва української діаспори. Надзвичайно активна у своїх пошуках, вона здійснила багато подорожей по світу, щоб поділитися здобутими знаннями на сторінках виданих книг.

На увагу заслуговує видана нею в 2018 році книга „Страсті Христові“, присвячена одному з аспектів творчості мистця Василя Курилика, а саме художньому зображенню опису страстей Христових за Євангелією від Матвія.

Творчість В. Курилика на загал є званою серед українців у Канаді. Про цього видатного мистця, одного з найкращих малярів Канади, написано чимало книг. Однак Україна щойно відкриває для себе непересічного українця з діаспори. Пізнання творчості В. Курилика стало тепер ще більш можливим завдяки науковим дослідженням та публікаціям Х. Береговської.

Треба згадати, що її книзі про В. Курилика передувала монографія про українського маляра, графіка, іконописця, поета та перекладача Святослава Гординського (книга вийшла у Львові 2017 року).

Х. Береговська в Монреалі поділилася мотивами, які спонукали її зацікавитися творчістю В. Кури-

лика. Основним з них була зустріч з вояками, для яких вона читала лекцію про мистецтво під час Великого Посту, тому тема „Страстей Христових“ була дуже на часі. Від неї й розпочала свою лекцію Х. Береговська, вплітаючи в неї важливі факти з життя В. Курилика. Розповідь так зацікавила військових, що на завершення з їхнього боку прозвучало прохання до доповідачки написати про В. Курилика книжку, щоб якомога більше людей могло пізнати цю надзвичайну постать.

За словами Х. Береговської, військові, які сьогодні захищають Україну, побачили в В. Куриликові героя, потужною зброєю якого було мистецтво. Ось ця зустріч з військовими стала поштовхом до досліджень життя та творчості В. Курилика, а увінчалася виданням першої в Україні книги про В. Курилика.

Доповідка в Монреалі представила своє власне бачення деяких віхових фактів з життя мистця: згадала про його постійну жагу до малювання, а водночас заборону це робити з боку батька; про навчання, яке давалося йому важко; про напружені відносини з матір'ю; про причини втрати віри і повернення до неї; про важкі миті пережиті в Мексико, які однак принесли йому розуміння, що в картинах найважливішим має бути зміст і послання.

Х. Береговська розповідала також й про те, що на початку 1950-их років В. Курилик поїхав до Англії. Маючи дуже слабкий зір, він вірив в те, що лише там зможе вилікуватися. Крім того, він хотів навчатися в Королівській академії

Члени Осередку НТШ у Монреалі разом з доповідачкою (зліва): Роман Гаврилюк, Орест Сушко, Ніна Гаврилюк, Юрій Мончак, Галина Кришталь, Леся Чехут, Христина Береговська, Мирослава Цап, Люба Жук, Іриней Жук, Леся Качор-Гаврилюк, Радослав Жук.

мистецтв. Три рази він проводив там виставки своїх творів. Цікавим був той факт, що „арт-терапію“, як метод лікування мистецтвом серйозних психічних розладів, вперше застосував саме В. Курилик, коли перебував на лікуванні в англійському шпиталі. До сьогодні ця терапія працює і рятує багатьох так, як врятувала В. Курилика.

Після повернення з Англії до Канади в 1959 році і до кінця життя (1977) він провів 44 персональні і 34 групові виставки. Поїздка до Індії в 1969 році зродила в ньому ідею намалювати всі національні групи, які творять багатокультурне канадське суспільство, що він і здійснив.

На думку Х. Береговської, В. Курилик – єдиний, хто у своїх тво-

рах чітко підкреслював національну, етнічну, соціальну та релігійну ідентичність. То ж не дивує факт, що його визнано народним мистцем Канади. Він також єдиний, хто малював дітей різних національностей, адже кожна дитина – як вважав – має своє походження. Деякі свої картини В. Курилик адресував власне дітям.

Як підкреслював сам мистець, свій талант він завдячував Богові і ним намагався Йому служити. Зображення Христа було часто присутнє в його картинах. Своєю місією він бачив в тому, щоб „зрушити духовну апатію людей, заколихану матеріалізмом“. Оскільки мистецтво понадчасове, місія В. Курилика продовжується й у сьогоденні.

Про о. Миколу Конрада говорили у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 24 жовтня на форумі Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США та Осередку праці НТШ у Філядельфії відбулася лекція на тему „Блаженний Микола Конрад: героїчні чесноти у сучасному світі“. Доповідь виголосив внук М. Конрада д-р Юрій Ісаїв.

Головною метою доповіді було поділитися реліквіями о. М. Конрада, висвітлити його героїчні чесноти і порівняти переслідування хрис-

тиан у ХХ й ХХІ ст. Адже до переслідуваної Української Греко-Католицької Церкви належав його дід. Доповідач розповів про життєвий шлях о. М. Конрада, який народився 16 травня 1876 року в Струсіві на Тернопільщині, зростав охочим до науки і плекав глибоку віру в Бога, тому батьки віддали дитину до школи отців Салезіян, а ті, побачивши його здібності, скерували до Риму. Звідти він повернувся доктором філософії та богослов'я.

У 1899 році, у віці 23 років, М. Конрад був висвячений на священника. Разом з дружиною Антоніною виховав четверо дітей. Від 1900 року о. М. Конрад – катехит школи й української гімназії у Тернополі, де серед його учнів був майбутній Патріарх Йосиф Сліпий.

Під час Першої світової війни служив у містечку Угерське Градіште (нині Чехія), згодом – у таборі інтернованих українців у містечку Імюнд (Австрія). У 1917-1919 роках – парох у Тернополі, у період Західно-Української Народної Республіки – член міського комісаріату. У липні 1919 року був заарештований польською владою, перебував у таборах у Домб'є і Стшалкові. У 1920-1929 роках о. М. Конрад – катехит у гімназіях в Бережанах та в Тернополі.

У 1929-1939 роках на запрошення Митрополита Андрея Шептицького був професором історії філософії та соціології Греко-католицької Богословської Академії у Львові й академічним душпастирем Товариства українських греко-католицьких студентів „Обнова“, видав низку праць, найважливішими серед яких є „Молодіжна ментальність“, „Католицизм“, „Основні напрямки новітньої соціології“, „Лібералізм“, „Націоналізм і католицизм“, „Націоналізм і сучасний католицизм“.

У жовтні 1939 році їхав возом провідати сестру в Яворові. При-

дорозі побачив розгублених селян. Дізнавшись від мешканців села Страдч, що залишились без душпастиря, разом із дружиною рішив залишитися на служіння саме там. У той час був вільний від праці у Львівській Богословській Академії, яку комуністична влада ліквідувала. Служив у селі до останнього дня.

Розповідаючи про обставини смерті свого діда, Ю. Ісаїв представив слухачам рясю, в якій о. М. Конрад вирушив 26 червня 1941 року уділити намащення хворій жінці зі сусіднього села. Його супроводжував дяк Володимир Прийма. Заарештовані у дорозі назад двома чекістами, обидва були розстріляні, а тіла покинуті напризволяще у лісі. Лише кілька днів по тому їх віднайшли місцеві селяни.

Дружина отця зберегла рясю свого чоловіка, перешивши її згодом у сукню, яку носила уже в Америці. Дірка від кулі залишилася під латкою. 27 червня 2001 року о. М. Конрад був беатифікований під час візиту Папи Івана Павла II до Львова.

Доля таких людей, як бл. о. М. Конрад, повинна нагадувати про необхідність молитви за переслідуваних.

На закінчення вечора присутні мали нагоду отримати реліквії бл. о. М. Конрада.

Товариство „Свята Софія“ США

Доповідь виголошує д-р Юрій Ісаїв. (Фото: Стефан Фартушок)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2018 р. до 31 серпня 2019 р.

Вельмишановні Жертводавці!

За останній рік НТШ-А має приємність відзвітувати про завершення кількох важливих проєктів. Вийшла третя книга (С-Я) «Енциклопедії української діаспори» (США); продовжується праця над завершальним етапом, книгою поправок і додатків. Минулого місяця побачив світ атлас поселення українців в Америці *Atlas of Ukrainians in the United States*, в якому понад 300 карт. Продовжуємо видавати книги серії Шевченкіяни, остання з яких «Тарас Шевченко і світ фотографії» містить понад 200 рідкісних світлин. Відбулися дві конференції, а 17 листопада ц.р. ми вшануємо 200-ліття від дня народження Пантелеймона Куліша, близького товариша Шевченка і одного з засновників модерної української ідентичності великою міжнародною конференцією. Стипендійна комісія НТШ-А річно переглядає більше ніж 100 подань на дослідницькі гранти. Працюють щоденно бібліотека і архів; щотижня відбуваються відкриті лекції для громади Нью-Йорку. Не забуваючи про критичну ситуацію в Україні, у зв'язку з продовженням російсько-української війни на сході, НТШ-А організувало й підтримує програму Спеціальних стипендій для університетських студентів, рідні яких загинули на

війні, або які мусіли покинути все і переселитися на підконтрольні Україні території. Усе це було б неможливо без тієї щедрої фінансової допомоги, яку ми отримуємо від великих і малих інституцій, кредитівок, і що особливо важливо — від багатьох приватних осіб.

Висловлюємо усім жертводавцям та прихильникам найщирішу подяку за підтримку нашої діяльності. Завдячуючи Вам, НТШ-А має можливість широко розгорнути працю у різних галузях. У планах на наступний рік, особлива увага до опрацювання і оцифрування архівних фондів. Нам довірено безцінні архіви, які включають матеріали з таборів ДіПі, документи правозахисного руху 1960–1980, книги смертей Голодомору, особисті архіви чільних культурних і політичних діячів еміграції. Гідне збереження і забезпечення доступу майбутніх поколінь до цих архівів — наше першочергове завдання. Стипендії і гранти НТШ-А виплачує із заповітів та іменованих Фондів, записаних для НТШ-А патріотичними членами нашої громади. Іменовані Фонди увічнюють імена фундаторів і звільнені від податку.

Подаємо список Жертводавців та іменованих Фондів при НТШ-А.

Пожертва зі спадку

\$10,000 Estate of Oksana Tresniowsky

На фонд підтримки

Центру Демографічних досліджень НТШ-А

\$100 Oleh Wolowyna

На фонд ЕУД

\$3,000 Orest Popovych
\$1,500 Self Reliance NY FCU
\$86 Bohdan Kuzyszyn

На фонд Платона Костюка

\$600 Andrey Klishin
\$500 Roman Shirokov
\$200 Oleksandr Sheheglovitov
\$100 Alexey Tepikin, Michael Chvanov, Oksana Clarizia-Berezovska, Dmitri Rusakov, Anatoly Shmygol, Oleksander Udovichenko, Yuriy Usachev, Svetlana Voronina
\$50 Julia Gerasimenko, Oleg Gerasimenko, Veronika Gurianova, Ievgen Khomula, Anthony Koleszar,
\$25 Dmytro Gulayayev, Pavel Belan, Nana Voitenko
\$10 Giliato LLC

На Студентський фонд

\$500 Roma M. Hayda
\$140 Eugen Lylak
\$100 Roxolana Yarymovych

На дослідження історії визвольних змагань

\$4,000 Anna Procyk

В пам'ять д-ра Володимира Рака

\$250 Ivanna Simone
\$100 Vasyl Lopukh, Roman Lopukh

Загальні пожертви

\$1,000 Demus Charitable Trust, UMANA Foundation
\$612 Benevity
\$500 Jaroslaw Leshko, Orest Popovych
\$300 Boris Hlynsky, Tetyana Korchak, Self Reliance Foundation Chicago, Self Reliance (NY) FCU
\$250 SUMA (Yonkers) FCU, Zirka Voronka
\$230 Anonymous
\$200 Roman Brygider, Adrian Dolinsky, Myron Hnateyko, Halyna Hryn, George E. Jaskiv, Wolodymyr Petryshyn, Wolodymyr Rak, George Rakowsky, Oles Smolansky, Oleh Tretiak, Roman Voronka
\$180 Stefan Stecura
\$175 Alexander Lushnycky
\$150 Joseph Danko, Bohdan Futey
\$140 Mykola Haliv, Yuriy Mischenko
\$100 Vera Andrushkiw, Anonymous, Paul Best, Olena Danylyuk, Christine Demidowich, Ulana Diachuk, Jurij Dobczansky, Daria Dykyj, Dmytro Farion, Natalia Honcharenko, Christine Hoshowsky, Natalia Hry-

horczuk, Theodor Kostyuk, Boris Lewyckyj, Askold Lozynskyj, Orest Nebesh, Dmytro Nykypanchuk, David & Natalie Olds, Romana Pylyp, Nestor Rychtyckyj, Myron Stachiw, John M. Terlecky, Yuriy Yanchyshyn

\$90 Ronald & Nadia Liteplo

\$60 Bohdanna Bihun, Andrii Goruk, Serhiy Levkov
\$50 Orysia Buchan Duplak, Zirka Derlycia, Bohdan Kaczor, Arcadia Kocybala, Ksenia Korzeniowski, Ihor Kozak, Vasyl Lopukh, Vasyl Makhno, Jaroslaw Martyniuk, Myroslawa Myroshnychenko, Stephen Olynyk, Jaroslaw Pelenski, Lydia Prokop, Ruslana Rossi, Maria Rudensky-Silver, Roman Tratch, Nadia Trojan, Irene Werbyckyj, Vera Zaputowycz

\$40 Virko Baley, Victor Konyago, Tymur Sydor, Lubomyr Zobniw, Nadia Ladyszynsky

\$30 St. Volodymyr's Library & Archive, Maria Shevchuk-Chaban

\$25 Tamara Denysenko, Anna Golash Bohoniuk, Dmytro Gulyayev, Roman Hac, Ihor Hulawyj, Bohdan Kernytsky, Oksana Krylyuk, Alexander Lushnycky, John & Elena Swrydenko

\$20 Oleksandr Burakovsky, Myron & Daria Jarosewicz, Volodymyr Kozak, Andrew Lastowecky, Roman Voronka

ІМЕНОВАНІ ФОНДИ НТШ-А

Петра АНДРУСЕВА	- мистецтво	Любомира і Лариси ОНИШКЕВИЧІВ	- українська мова
Осипа АНДРУШКОВА	- допомога бібліотеці	Ярослава ПАДОХА	- право
Дмитра БОБЕЛЯКА	- вільний	Зенона і Юлії ПЕТЕШІВ	- музика (скрипка)
Едварда БРОДАЦЬКОГО	- видавничий	Володимира ПЕТРИШИНА	- математика
Ореста і Марії ГЛАДКИХ	- мистецтво, архітектура	Ореста ПОПОВИЧА	- українська термінологія і правопис
Михайла ГРУШЕВСЬКОГО	- історія України	Володимира і Ольги ПРОКОПОВИХ	- стипендії
Наталії ДАНИЛЬЧЕНКО	- вільний	Володимира і Анни РАКІВ	- економіка, медицина, право
Олени ДЖУЛЬ	- перекладацька і видавничі ділянки	Івана РОМАНЮКА	- видавничі ділянки
Василя і Софії ДМИТРЕНКІВ	- видавничі ділянки	Антоні САВИЦЬКОГО	- вільний
Ксені КАЛМУК	- література	Ярослави СИДОРЯК	- вільний
Константина КЕБАЛА	- медицина	Константина і Ольги РОГОЗИНСЬКИХ	- право, медицина
Платона КОСТЮКА	- біомедичні дослідження	Союз Українських Журналістів	- журналістика
Остапа КОТИКА	- історія Українських Січових Стрільців	УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ, Флінт	- історія визвольних змагань
Юрія КУЗЕВА	- видавничі діяльність і стипендії	Івана ФІЗЕРА	- українська література
Ярополка ЛАСОВСЬКОГО	- музична освіта	Івана і Єлизавети ХЛОПЕЦЬКИХ	- укр. і англ. мовні видання
Івана ЛЕСЬКА	- вільний	Миколи ШПЕТКА	- допомога православним священикам
Марка ЛЕПКОГО	- медицина	Ірини ЩЕРБАНЮК	- стипендії
Ірини і Євгена МЕЛЬНИКІВ	- стипендії	НТШ-А	- вільний
Петра і Ольги МОЦЮКІВ	- видавничі ділянки, конференції		
Володимира ОЛЕЙКА	- право		

Відкрито школу...

(Закінчення зі стор. 12)

Митрополит Ігор виконав освячення й подякував Салезіанам за відкриття школи автомеханіки, єдиної в Україні, якою завідує релігійне згуродження.

Промовляли о. Андрій, який кожному промовцеві вручав пам'ятку у виді стилізованого на склі обличчя св. Івана Боско, заступник міського голови Львова Євген Бойко, Надя Гандзюк з управи німецької ком-

панії KNOR-BRENS, голова благодійного фонду цієї компанії, Наталія Рибак, заступник голови відділу профтехнічної освіти, керівник Товариства „Гал-Кат“ Юрій Доскіч, о. М. Чабан та представник польської фірми „Марія“, яка подарувала школі навчальне обладнання „Мехатроніка“ Рішард Лендзя.

18 юнаків вже почали навчатись на цьому обладнанні.

Потім відбувся круглий стіл з продавцями авт у Львові, на якому обговорювались питання працевлаштування випускників центру.

Учасники відкриття школи в Молодіжному навчальному центрі ім. св. Івана Боско.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує шановну громаду на презентацію книжки

ГРИГОРІЙ КОСТЮК І ЮРІЙ ЛАВРІНЕНКО: ЛИСТУВАННЯ

Учасники:

- д-р Альберт Кіпа - співредактор видання;
- д-р Теодор Костюк - син Григорія Костюка, похресник Юрія Шевельова;
- Надія Баштова - упорядниці листування.

Презентація відбудеться в неділю, 24-го листопада 2019 р.

о 3-ій год. пополудні в приміщенні УВАН:

206 West 100th Street
New York, NY 10025
Tel: (212) 222-1866

Товариство Українських Інженерів Америки
Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Український Інститут Америки

широ запрошують Вас на традиційне святкування Різдвяної

Я Л И Н К И

з перекусом, напінками та мистецькою програмою у виконанні Учасників гурту - "ПРОМІН"

в суботу, 14-го грудня, 2019р

(двері відкриті о год. 7:00 вечора, програма починається о год. 7:30 вечора)

в Українському Інституті Америки
2 East 79th Street, Нью Йорк

Вступ: \$45, студенти і емерити \$35
просимо виписувати чеки на „Ukrainian Engineers Society of America“
за інформацією просимо звертатися до (347) 301-1612

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує на доповідь

Професорки Сумського державного університету, дослідниці кафедри економіки сільського господарства та ресурсів Університету Меріленду, стипендіятки Програми Фулбрайта (2019-2020)

Ірини Сотник

Відновлювальна енергетика в Україні та світі: порівняльний аналіз

Відновлювальна або «зелена» енергетика швидко завойовує сучасний світ, незважаючи на певні перешкоди, пов'язані з її поки що високою вартістю і тому необхідністю державної підтримки розвитку, недосконалістю технологій виробництва та дискретністю процесів отримання «зеленої» енергії. В рамках лекції подано економічний аналіз еволюції і передумов розвитку відновлювальної енергетики у світі з акцентом на зниженні вартості енергії з відновлювальних джерел енергії, динаміці інвестицій у галузь та економічному стимулюванні її розвитку. Авторкою узагальнено результати розбудови відновлювальної енергетики у світі за секторами сонячної, вітрової, гідро-, геотермальної та біоенергетики, проаналізовано вплив галузі на зростання зайнятості.

У суботу, 23 листопада 2019 року, о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

СТАНЬТЕ ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ!

ДРУКОВАНА „Свобода“ (на папері)

Члени УНСоюзу		Нечлени УНСоюзу	
Рік	Півроку	Рік	Півроку
80 дол.	45 дол.	90 дол.	50 дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол. на рік для всіх

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Нечлени УНСоюзу	
Рік	Півроку	Рік	Півроку
85 дол.	50 дол.	95 дол.	55 дол.

DNI PRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Yevshan
UKRAINIAN
CATALOG 2020
is now only online
YEVSHAN.COM

Різдвяні подарунки для родини та друзів!

Yevshan is going GREEN for 2020!
This year, we have decided to save some trees and reduce our carbon footprint. We are not mailing a physical catalog, but you will be able to view it online by month's end. Visit our site for new products and holiday favorites! 2020 Calendars, Christmas Carols, Chocolates, Candy, Embroidery, Jewelry, Ornaments, Greeting Cards & more!

CALL TOLL FREE 1-800-265-9858

Виставку присвятили...

(Закінчення зі стор. 5)

1948 році є об'єднання зусиль українських жінок у відстоюванні гідності та прав жінок в Україні та світі, а також збереження української мови, культури та ідентичності, сприяння поширенню знань про українську історію та традиції. Ще однією метою об'єднання вбачає підтримку розвитку стабільного, демократичного ладу в Україні.

Виставка створена Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету „Львівська політехніка“ спільно зі СФУЖО.

Мета виставки – поширити знання про СФУЖО та Український жіночий рух ХХ-ХХІ ст. в українському суспільстві та за кордоном та інтегрувати їх у культурно-освітній простір України, популяризувати діяльність СФУЖО як важливої частини Міжнародного Жіночого Руху та невід'ємної складової світового українства.

У рамках виставки створено унікальну візуальну хронологію історії СФУЖО та Українського жіночого руху, яка містить сотні невідомих загалу фактів, архівних фото та документів. Також презентовано візуальні біографії голів СФУЖО у 1948-2019 роках.

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Виставка має пересувний формат. Організатори плянують представити експозицію в освітніх та культурних центрах у різних регіонах України та за кордоном.

У відкритті виставки взяли участь народні депутати, представники міністерств, Центрального державного архіву зарубіжної українки, Світового Конгресу Українців, Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою.

„Укрінформ“

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homecare agency
 ☎ 631-764-5388
 ☎ 631-727-2880
 ✉ Uksistersag@gmail.com

THE IMPACT OF MODERNITY Late 19th and Early 20th Centuries Ukrainian Art

Major Gift from Dr. Jurij Rybak and
Anna Ortynskyj

On view through May 3, 2020

ІМПУЛЬС МОДЕРНОСТІ

Українське мистецтво
кінця ХІХ – початку ХХ ст.

Щедрий дар д-ра Юрія Рибак та
Анни Ортинської

Виставка триватиме до 3 травня 2020 р.

THE
UKRAINIAN MUSEUM
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110
www.ukrainianmuseum.org

Museum hours:
Wednesday-Sunday
11:30 a.m. - 5:00 p.m.

Години Музею:
від середи до неділі
11:30 ранку - 5:00 год. по пол.

Міжнародний суд...

(Закінчення зі стор. 1)

економіки Тарас Качка, який раніше займався цим позовом.

Позов до Міжнародного суду ООН Україна подала 16 січня 2017 року, аби притягти Росію до відповідальності за підтримку тероризму і дискримінацію під час її агресії проти України.

Україна стверджує, що Росія порушує конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму – надає зброю та інші види допомоги незаконним збройним формуванням, які вчинили низку актів тероризму на території України.

МЗС пояснило, що надання озброєння бойовикам на Донбасі призвело до збиття літака рейсу МН17 Малайзійських авіоліній, обстрілів житлових районів Маріуполя та Краматорська, знищення пасажирського автобуса неподалік від Волновахи, вибуху під час мирного зібрання в Харкові.

У рамках цього ж позову Україна стверджує, що Росія порушує іншу конвенцію ООН – „Про ліквідацію всіх форм расової дискримінації“. Росію звинувачують у кампанії дискримінації щодо неросійських громад, які проживають на окупованій території Кримського півострова, зокрема етнічних українців і кримських татар.

Проявами цієї кампанії Україна вважає проведення у 2014 році „референдуму“ у Криму, заборону діяльності Меджлісу кримськотатарського народу, тиск на засоби масової інформації, обмеження викладання українською та кримськотатарською мовами, хвилі зникнень, вбивств, самовільних обшуків, затримань.

Разом із позовом Україна попросила Суд ООН винести тимчасове рішення і зобов'язати Росію забезпечити ефективну контролю за своїм кордоном, припинити постачання зброї до України та підтримку незаконних збройних формувань, а також утриматися від подальшої етнічної дискримінації в Криму.

У міжнародній практиці розгляд позову може тривати роками, а якщо є загроза життю та здоров'ю людей або порушенню їхніх прав, то суди можуть ухвалювати тимчасові рішення. Такі рішення мають виконувати відразу після ухвали. У випадку українського позову, то тимчасове рішення по ньому Міжнародний суд ухвалив ще 19 квітня 2017 року. Тоді суд зобов'язав Росію у Криму забезпечити дотримання прав кримських татар, дозволити діяльність Меджлісу кримськотатарського народу і забезпечити доступність освіти українською мовою. Росія цей припис не виконала.

12 червня 2018 року Україна у меморандумі до Міжнародного суду ООН додала вимогу до Росії виплатити фінансову компенсацію за втрати завдані Україні та українському народові як наслідок порушень Росією. Кремль заперечує порушення прав людини у Криму та будь-яку причетність до війни на Донбасі у вигляді підтримки бойовиків грошима та зброєю й у вигляді участі своїх військ.

На суді представник Росії заявив, що обстріли мирного населення на Донбасі відбувалися по обидва боки лінії розмежування і не є тероризмом.

У 2008 році, після російської агресії, Грузія подала позов до Міжнародного суду ООН, але суд не став розглядати справу, бо погодився із позицією Росії про відсутність його юрисдикції. У березні 2017 року прес-секретар Президента Росії Дмитро Песков заявив, що Російська Федерація визнає майбутнє судове рішення. Проте вже після винесення судом тимчасового рішення про необхідність дотримання Росією прав людини у Криму, Кремль вирішив оскаржити саме право розглядати позов.

У вересні 2018 року російська сторона заявила судові про відсутність у нього юрисдикції розглядати спір за позовом України. Дана тактика повторює дії Росії під час суду з Грузією.

У 2008 році, після російської

агресії у Південній Осетії, Грузія звернулася з позовом до Міжнародного суду ООН щодо порушення Росією конвенції про заборону расової дискримінації.

Тобто вчинила так само, як і Україна. Але тоді процес не дійшов до кінця, бо Росія заявила про відсутність у суду юрисдикції, й Міжнародний суд ООН погодився з її аргументами.

Тоді Росія звинуватила Грузію у тому, що остання не провела з нею консультації про можливість мирного вирішення суперечностей, як цього вимагає судова процедура.

Серед аргументів Росії про відсутність юрисдикції у спорі з Києвом також було багато процедурних моментів, у тому числі й начебто порушення з боку України при проведенні переговорного процесу.

14 січня цього року Україна передала до Міжнародного суду ООН свою офіційну позицію у відповідь на заяву Росії про юрисдикцію суду. Київ заявляв, що дотримався усіх необхідних вимог досудового врегулювання спору, а це надає суду ООН право розглядати спір із Росією.

Міжнародний суд – частина судової системи ООН і головний судовий орган організації, який заснували після Другої світової війни. До його складу входять 15 суддів, яких обирають за професійними якостями, а не за принципом представництва країн. Водночас заборонено, аби суддею одночасно були двоє чи більше громадян однієї країни.

Наразі у складі суду немає громадян України, проте є громадянин Росії Кирил Геворґян, а тому Україні

надали право на делегування свого судді – ним став італійський юрист Фаусто Покар.

Сторонами у суперечках, які розглядає суд, можуть бути виключно держави.

Установа розглядає територіальні та правові суперечки між державами й може ухвалювати рішення, виконання яких є обов'язковим для усіх членів ООН. Саме Міжнародний суд ООН розглядав суперечку України та Румунії щодо острова Зміїний. Тоді, у 2009 році, суд ухвалив фактично компромісне рішення, визнавши Зміїний островом, як і просила Україна, а 12-мильну зону навколо нього – українською, проте суд встановив, що через малий розмір остров не має впливати на розподіл решти шельфу моря і схвалив лінію розподілу шельфу приблизно посередині між вимогами обох країн.

Якщо ж рішення суду не виконують, то сторона процесу може звернутись до Ради Безпеки ООН, аби та, за потреби, схвалила заходи на забезпечення виконання рішення. При цьому Росія має право вето на будь-які рішення Ради Безпеки.

США 9 листопада привітали Україну з рішенням Міжнародного суду. Важливим кроком до захисту суверенітету, територіальної цілісності та демократії України та притягнення Росії до відповідальності за свої дії назвали в Посольстві США в Україні рішення Міжнародного суду ООН підтвердити свою юрисдикцію у справі України проти Росії.

ВВС, Голос Америки

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ ~ МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

 Пластова Станиця Нью Йорк
у глибокому смутку повідомляє,
що наш довголітній член

СВ. П.
пл. сен. кер.

ВОЛОДИМИР КОРНАГА, Л.Ч.

відійшов на Вічну Ватру 3 листопада 2019 року.
Висловлюємо щирі співчуття родині Покійного,
друзям та пластунам по всьому світі.

Вічна Йому пам'ять!

Станична Старшина

LYTWIN & LYTWIN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“: advertising@ukrweekly.com

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

IRA
Share Account

*Відкрийте пенсійний рахунок,
щоб забезпечити своє майбутнє.*

3.04% АРУ*

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГБОРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно: 1-888-SELFREL**

*АРУ Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда 3.00% нарахована денно, може бути змінена.